

**JAVNA USTANOVA
„APOTEKE SARAJEVO“**

**PROGRAM RADA I FINANSIJSKI PLAN
JU „APOTEKE SARAJEVO“
ZA 2024. GODINU**

SADRŽAJ

1. UVOD.....	4
2. Djelatnost (misija i pravni okvir)	6
2.1. Pravni okvir.....	7
2.2. Osnivač JUAS	7
2.3. Sjedište JUAS	7
2.4. Identifikacijski broj JUAS.....	7
2.5. Radno vrijeme JUAS.....	7
3. ORGANIZACIJA.....	10
3.1. Prikaz organizacione strukture	10
4. UPRAVLJAČKA STRUKTURA.....	13
4.1. Upravni odbor.....	13
4.2. Generalni direktor	13
4.3. Nadzorni odbor.....	13
5. PROSTOR	15
5.1. Planirana ulaganja u poslovne prostore.....	17
5.1.1. Prostor Direkcije JUAS	17
5.1.2. Apoteke, Ogranci i Depoi	18
6. LIUDSKI RESURSI I RAZVOJ LIUDSKIH RESURSA.....	19
6.1. Plan ukupnog broja zaposlenih prema statusu zaposlenja u planskoj godini:	20
6.2. Plan broja i struktura zdravstvenih i nezdravstvenih radnika zaposlenih na neodređeno vrijeme	20
6.3. Plan broja i struktura zdravstvenih i nezdravstvenih radnika zaposlenih na određeno vrijeme	22
6.4. Orientacija i integracija	23
6.5. Plan redovnih aktivnosti	23
7. OPREMA	24
8. DJELATNOST	25
8.1. SEKTOR FARMACIJE	25
8.1.1. Odjel prodaje.....	25
8.1.2. Odjel marketinga	33
8.1.3. Odjel nabavke	36
8.1.4. Odjel za istraživanje i razvoj.....	40
8.2. SEKTOR FINANSIJA I RAČUNOVODSTVA	45
8.3. SEKTOR ZA PRAVNE POSLOVE	49
8.4. SEKTOR ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE	54

1.UVOD

JU “Apoteke Sarajevo” (u daljem tekstu: JUAS) je prepoznata kao ustanova koja teži postizanju visokih standarda i usvajanju najboljih praksi u poslovanju, te u 2024. godini prateći savremene trendove planira da proširi obim svojih usluga, prilagođavajući se zahtjevima korisnika, rastu i razvoju farmaceutske industrije, a u skladu sa dobrom apotekarskom praksom i uz puno poštovanje svih etičkih i zakonskih normi.

S ciljem poboljšanja konkurentnosti na tržištu u pogledu aktivnosti Galenskog laboratorija „Galas“ u 2023. godini nastaviti će se sa unaprjeđenjem kvalitete postojećih formulacija, po potrebi i razvoju novih, usklađivanje proizvodnje, radnih procedura, operacija, kao i sistema kontrole kvaliteta u skladu sa smjernicama dobrih proizvodnih, laboratorijskih i transportnih praksi, te domaće zakonske regulative i regulative Evropske unije.

U 2023. godini, JUAS planira projekte: optimizacija zaliha, kontrola nabavnih i maloprodajnih cijena, kontinuirano ažuriranje šifarnika, adekvatno upravljanje novčanim tokovima i rizicima u cilju povećanja imovine vlasnika i ostvarivanja dobiti, blagovremeno plaćanje obaveza u skladu sa ugovorenim klauzulama, održavanje trajne sposobnosti kratkoročnog finansijskog poslovanja, ulaganja u materijalnu i drugu imovinu, kao i unaprjeđenje i inovacija digitalne transformacije.

U cilju osiguravanja optimalnih uslova za odvijanje radnih procesa i dugoročne racionalizacije troškova, kao i stvaranje optimalnih prepostavki za dalji razvoj i povećanje funkcionalnosti, JUAS dugoročno planira ulaganje u adaptaciju poslovne zgrade u svom vlasništvu. Obzirom da u istu već duži vremenski period nisu vršena ulaganja, JUAS adaptaciju ovog prostora planira vršiti kroz nekoliko planskih godina, sa jasno utvrđenim poslovnim planom, na koji način će JUAS riješiti dugogodišnji problem smještaja stručno – administrativnih službi.

Opredjeljenje JUAS je adekvatno upravljanje ljudskim resursima, te je planiran razvoj cjelovitog sistema praćenja ljudskih resursa koji će omogućiti bolje projekcije i procjene dostatnosti broja prvenstveno zdravstvenih radnika.

U 2024. godini nastavlja se daljnji razvoj ustanove uz uspostavljanje adekvatnog sistema sigurnosti i kvaliteta, novih i poštivanje starih standarda (AKAZ standardi, ISO standardi), implementacije sistema prikupljanja i zbrinjavanja farmaceutskog otpada koji je nastao u JUAS, kao i prikupljanje farmaceutskog otpada od građana.

Intenzivnom promocijom zdravlja i akcentiranjem profesionalne uloge farmaceuta, utjecati ćemo na osnaživanje korporativnog brenda u očima javnosti, kao društveno odgovorne Ustanove.

U brand JUAS nastavit ćemo permanentno ugrađivati nove vrijednosti koje promovišu zdravlje, etiku i povezanost zdravstvenog sistema i društva.

Kroz implementaciju Kolektivnog ugovora o pravima i obvezama poslodavca i radnika u oblasti zdravstva KS u nekoliko navrata izvršeno je povećanje koeficijenata složenosti poslova i najniže

neto satnice za sva radna mjesta, čime je trošak plaća JUAS znatno porastao. Obzirom da je JUAS jedina samofinansirajuća zdravstvena ustanova u Kantonu Sarajevo, ovo za Ustanovu predstavlja izuzetan finansijski udar koji će se dugoročno negativno odraziti na finansijsku stabilnost i profitabilnost. Iz navedenog razloga o istom smo upoznali našeg Osnivača, Ministarstvo zdravstva KS i Zavod zdravstvenog osiguranja KS, te od istih zatražili podršku i pomoć u prevazilaženju ove iznimno nezavidne pozicije u koju se Ustanova našla. U planskom periodu nastaviti ćemo sa ovim aktivnostima, kako bi osigurali nesmetano poslovanje i održivost Ustanove.

JU “Apoteke Sarajevo”
Mr.ph. Zenaida Hasić
Generalni direktor

2. Djelatnost (misija i pravni okvir)

Djelatnost JUAS je obavljanje apotekarske djelatnosti na primarnom nivou, što obuhvata slijedeće:

- snabdijevanje lijekovima i medicinskim sredstvima;
- snabdijevanje herbalnim lijekovima i herbalnim supstancama;
- snabdijevanje homeopatskim lijekovima;
- izrada i snabdijevanje magistralnim i galenskim lijekovima;
- snabdijevanje dječjom hranom i dječjom opremom, kao i dijetetskim proizvodima;
- snabdijevanje kozmetičkim i drugim sredstvima za njegu i očuvanje zdravlja;
- savjetovanje u vezi pravilne primjene lijekova, medicinskih sredstava, herbalnih i homeopatskih lijekova, kozmetičkih i dijetetskih proizvoda;
- pružanje dodatnih usluga u svrhu provođenja preventivnih mjera za očuvanje i zaštitu zdravlja stanovništva, a koje podrazumijeva mjerjenje određenih parametara koje pacijenti mogu i samostalno odrediti u postupku samokontrole, pri čemu ove usluge imaju savjetodavni karakter i ne pružaju se u svrhu postavljanja dijagnoze kao što su mjerjenje šećera u krvi, krvnog pritiska, težine i sl.

U skladu sa Odlukom o klasifikaciji djelatnosti Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 47/10), djelatnost JUAS obuhvata slijedeće razrede:

- 21.10 – Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda
- 21.20 – Proizvodnja farmaceutskih preparata
- 20.42 – Proizvodnja parfema i toaletno-kozmetičkih preparata
- 46.45 – Trgovina na veliko parfemima i kozmetikom
- 46.46 – Trgovina na veliko farmaceutskim proizvodima
- 47.73 – Djelatnost apoteke
- 47.74 – Trgovina na malo medicinskim preparatima i ortopedskim pomagalima u specijalizovanim prodavnicama
- 47.75 – Trgovina na malo kozmetičkim i toaletnim proizvodima u specijalizovanim prodavnicama
- 63.11 – Obrada podataka
- 86.90 – Ostale djelatnosti zdravstvene zaštite

U obavljanju apotekarske djelatnosti magistri farmacije, u saradnji sa drugim zdravstvenim radnicima, posebnu pažnju posvećuju praćenju, izbjegavanju ili smanjenju nuspojava lijekova.

Misija JUAS: Stvoriti i realizovati vrijednost za pacijente, lokalnu zajednicu, zaposlene i Osnivača.

Vizija JUAS: Postati „moja apoteka“ i prvi izbor zdravog života za sve građane Sarajevskog i Zeničko-Dobojskog kantona.

Vrijednosti JUAS su:

- Integritet
- Kvalitet
- Inovativnost
- Briga za ugrožene grupe građana
- Težnja za konstantnim unaprjeđenjem
- Odgovornost za rezultat
- Društvena odgovornost
- Timski rad

2.1. Pravni okvir

JUAS posluje samostalno i obavlja svoju djelatnost na način propisan Zakonom o ustanovama („Službeni list RBiH“, br. 6/92, 87/93 i 13/94), Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, broj 46/10 i 75/13), Zakonom o apotekarskoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj 40/10), Odlukom o preuzimanju prava i obaveza osnivača i usklađivanju organizacije i poslovanja JUAS („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 7/12 i 40/19), Statutom JUAS-a („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 4/14, 20/16, 45/19 i 01/22) i drugim aktima.

2.2. Osnivač JUAS

JUAS je zdravstvena ustanova u državnoj svojini, a prava i dužnosti Osnivača ima Skupština Kantona Sarajevo.

2.3. Sjedište JUAS

Sjedište JUAS je u Sarajevu, na adresi Kranjčevićeva broj 29, Općina Centar, Sarajevo.

2.4. Identifikacijski broj JUAS

4200280090003

2.5. Radno vrijeme JUAS

Radno vrijeme organizacionih jedinica JUAS je prilagođeno potrebama osiguranika Kantona Sarajevo i Zeničko -Dobojskog Kantona, kao i ostalih korisnika naših usluga, a usklađeno je sa radnim vremenom ostalih zdravstvenih ustanova.

Radno vrijeme organizacionih jedinica će se obavljati u skladu sa planom prikazanim u tabeli niže.

Tabela 1. Prikaz plana radnog vremena organizacionih jedinica

R.B.	Naziv organizacione jedinice	Radni dani	Subota	Nedjelja
1.	Uprava i stručne službe	8:00 – 16:00	/	/
2.	Galenski laboratorij „Galas“	7:30 – 15:30	/	/
3.	Call Centar	8:00 – 16:00	/	/

DEŽURNE APOTEKE

R.B.	Naziv organizacione jedinice	Radni i neradni dani
1.	Baščaršija	0-24
2.	Dobrinja	0-24
3.	Hadžići	0-24
4.	Hitna	0-24
5.	Iličići	0-24
6.	Iljaš	0-24
7.	Marijin Dvor	0-24
8.	Novo Sarajevo	0-24
9.	Vogošća	0-24
10.	Otoka	0-24
11.	Kovačići	0-24

APOTEKE/OGRANCI /DEPOI U KANTONU SARAJEVO

R.B.	Naziv organizacione jedinice	Radni dan	Subota	Nedjelja
1.	Aerodromsko naselje	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
2.	Bosna	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
3.	Buća Potok	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
4.	Breka	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
5.	Centralna apoteka	7:30 – 21:00	9:00 – 21:00	/
6.	Centar - Vrazova	7:30 – 20:00	7:30 – 20:00	/
7.	Čengić Vila	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
8.	Grbavica	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
9.	Hrastica	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
10.	Importanne	9:00 – 21:00	10:00 – 20:00	10:00 – 19:00
11.	Kobilja Glava	ponedjeljkom i četvrtkom 13:00 – 20:00 utorkom, srijedom i petkom 08:00 – 15:00	8:00 – 14:00 (svake druge subote)	/
12.	Koševo	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
13.	Koševsko Brdo	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
14.	Logavina	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
15.	Međtaš	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
16.	Novi Grad	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
17.	Pofalići	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
18.	Gornji Pofalići	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
19.	Pozorište	7:30 – 21:00	9:00 – 15:00	/
20.	Rajlovac	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	L
21.	Saraj Polje	7:30 – 20:00	7:30 – 20:00	/
22.	Skenderija	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
23.	Sedrenik	7:30 – 15:30 četvrtkom 12:30 – 20:00	8:00 – 14:00 svake druge subote	/
24.	Stari Grad	7:30 – 21:00	9:00 – 21:00	/
25.	Švrakino	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
26.	Velešići	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
27.	Vratnik	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
28.	Srednje	8:00 – 16:00 srijedom i četvrtkom 12:00 – 20:00		L

29.	Trnovo	8:00 – 16:00	/	/
-----	--------	--------------	---	---

APOTEKE/OGRANCI /DEPOI U ZENIČKO – DOBOJSKOM KANTONU

R.B.	Naziv organizacione jedinice	Radni dan	Subota	Nedjelja
1.	Breza	7:30 – 22:00	7:30 – 15:00	7:30 – 15:00
2.	Olovo	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
3.	Olovo II	7:30 – 15:00	/	/
4.	Careva čuprija	08:00-12:00 (ponedjeljak, srijeda, petak)	/	/
5.	Vareš	7:30 – 20:00	07:30-15:00	/
6.	Visoko	7:30 – 20:00	07:30-15:00	
7.	Gračanica	8:00 – 20:00	/	/

Iz izloženog se vidi da, u skladu sa Odlukom Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo o dežurnim apotekama JUAS, i dalje će sve općine u Kantonu Sarajevo izuzev Općine Trnovo biti pokrivene sa dežurnom službom.

3. ORGANIZACIJA

3.1. Prikaz organizacione strukture

Rad u JUAS će se odvijati kroz:

- Menadžment
- Stručne službe
- Mrežu organizacionih jedinica (apoteka, ogranač apoteke, depo, specijalizovano prodajno mjesto)
- Galenski laboratorij „GALAS“

Primjenjujući savremena dostignuća nauke o menadžmentu, poslovna djelatnost JUAS biti će grupisana u 3 osnovne grupe procesa:

- glavne procese
- pomoćne procese i
- procese menadžmenta

Navedeni procesi će se odvijati kroz 4 sektora djelovanja i pripadajuće niže organizacione dijelove, kako slijedi:

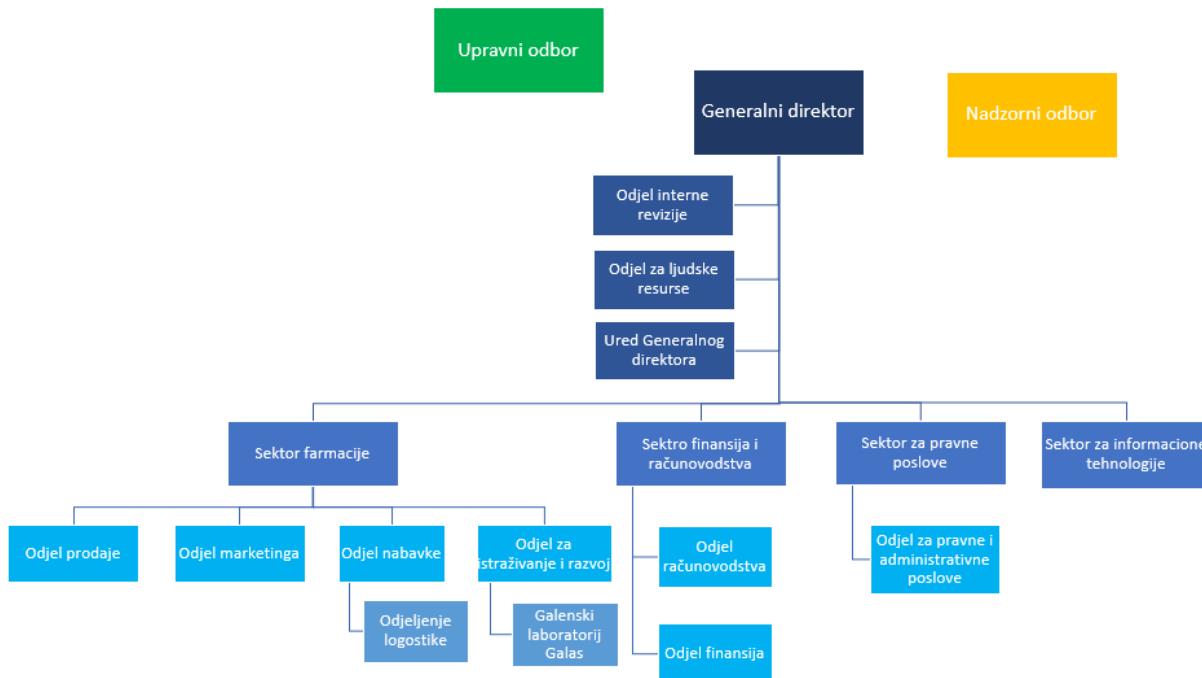
- *Sektor farmacije*
- *Sektor finansija i računovodstva*
- *Sektor za pravne poslove*
- *Sektor za informacione tehnologije.*

Menadžment JUAS-a čine generalni direktor i rukovodioci Sektora.

Unutrašnja organizacija JUAS-a biti će organizovana kroz:

- *Sektore, Odjele i Odjeljenja*

Šematski prikaz plana unutrašnje organizacije JUAS

U stručnim službama JUAS će se obavljati stručno – administrativni i drugi poslovi podrške, u skladu sa zakonskim propisima i potrebama JUAS.

Prodajnu mrežu čine apoteke, ogranci apoteka, depoi i specijalizovana prodajna mjesta.

Apoteka je organizacioni oblik koji ispunjava uslove za nabavku, čuvanje i izdavanje gotovih lijekova i medicinskih sredstava, izradu i izdavanje magistralnih i galenskih lijekova i ostalih proizvoda, u skladu sa zakonom.

Ogranak apoteke je organizaciona jedinica apoteke koji ispunjava uslove za izdavanje gotovih lijekova i medicinskih sredstava, izradu i izdavanje magistralnih i galenskih lijekova i ostalih proizvoda, u skladu sa zakonom.

Depo je organizaciona jedinica apoteke, koji se osniva isključivo na demografski ugroženim područjima i u kome se izdaju gotovi lijekovi, izuzev lijekova koji sadrže opojne droge i izrade galenskih i magistralnih lijekova.

Specijalizovano prodajno mjesto je zasebna organizaciona jedinica ili dio organizacione jedinice, koje obavlja djelatnost trgovine na malo: medicinskim sredstvima, parafarmaceutikom, herbalnim i homeopatskim proizvodima, ljekovitim biljem i drugim sredstvima prirodnog porijekla, galenskim proizvodima, repromaterijalom i priborom za stomatološku djelatnost, sredstvima za održavanje higijene, i drugim proizvodima.

Galenski laboratorij je laboratorij u kojem se izrađuju galenski lijekovi prema važećoj farmakopeji i drugim magistralnim propisima. U galenskom laboratoriju obavljaju se slijedeći poslovi: izrada, ispitivanje, obrada, pakovanje, etiketiranje, čuvanje i distribucija sljedećih ljekovitih pripravaka: ljekovite masti, gelovi, kozmetičke kreme, praškovi, supozitorije, tinkture, razne solucije, čajevi monokomponentni i mješavine, mehleme i dječije zaštitne kreme, kreme za njegu djece i dr.

4. UPRAVLJAČKA STRUKTURA

4.1. Upravni odbor

Upravni odbor čini 5 članova.

Upravni odbor u okviru svojih ovlaštenja radi saglasno Zakonu o ustanovama, Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Statutu, Poslovniku o radu Upravnog odbora i drugim općim aktima JUAS-a.

Rješenjem Vlade Kantona Sarajevo broj: 02-04-40777-19.2/21 od 11.11.2021. godine, imenovan je Upravni odbor, na mandatni period od 4 godine.

Tabela 2. Prikaz članova Upravnog odbora

Napomene radi, član Upravnog odbora iz reda stručnih radnika mr.ph. Hajra Eskić sa danom 31.12.2023. godine je penzionisana o čemu je obaviješteno resorno ministarstvo.

Ime i prezime	Svojstvo
Tamer Bego	Predsjednik
Nedim Dizdarević	Član
Lejla Dumanjić	Član
Hajra Eskić	Član
Ada Huskić	Član

4.2. Generalni direktor

Generalni direktor rukovodi radom JUAS. Generalni direktor je samostalan u svom radu i odgovoran je Upravnom odboru, Vladi i Skupštini Kantona Sarajevo za zakonitost i stručnost rada u JUAS.

Funkciju generalnog direktora JUAS vrši

Mr.ph. Zenaida Hasić

Za vršioca dužnosti generalnog direktora na mandatni period od četiri godine, imenovana je Odlukom broj: 01-01-1325-1-2/22 od 12.05.2022.

4.3. Nadzorni odbor

Nadzorni odbor je organ kontrole poslovanja u JUAS. Prema Osnivačkoj odluci, Nadzorni odbor čine tri člana, od kojih je jedan iz reda stručnih radnika zaposlenih u JUAS.

Rješenjem Vlade Kantona Sarajevo broj: KS 02-04-29940-23.2/22 od 04.08.2022. godine imenovan je Nadzorni odbor na period od 4 godine.

Tabela 3. Prikaz članova Nadzornog odbora.

Ime i prezime	Svojstvo
Azra Obhođaš	Predsjednik
Dijana Rokvić	Član
Alma Komarica	Član

5. PROSTOR

JUAS će svoju registrovanu djelatnost obavljati u 53 poslovna prostora, i to:

- 5 poslovnih prostora – Direkcija, stručne službe, Odjel za nabavku i arhiva
- 47 poslovnih prostora – apoteke, ogranci i depoi apoteka;
- 1 poslovni prostor Galenski laboratorij "GALAS".

Pravni status poslovnih prostora prikazan je niže, u tabelama niže.

Tabela 4. Prikaz strukture vlasništva prostornih kapaciteta na Kantonu Sarajevo

RB	Naziv organizacionog segmenta	Organizacioni oblik	Lokalitet (općina i adresa)	Kvadratura prostora (m ²)	Status
1.	Direkcija	uprava	Općina Centar, Kranjčevićeva broj 29	333,75	Zakup
2.	Odjel za nabavku	administracija	Bistrik - Medresa 2	1.008,65	Vlasništvo JUAS
3.	Sektor za finansije i računovodstvo	administracija	Novo Sarajevo Bulevar Meše Selimovića 21	70,00	Vlasništvo JUAS
3.	Odjel marketinga	administracija	Grbavička 14b	50,28	Općina Novo Sarajevo - zakup
4.	Arhiva	administracija	Čekaluša 38	46,00	Općina Centar – zakup
5.	Aerodromsko naselje	ogranak	Novi Grad Rudolfa Rude Tomića 5	94,94	Općina Novi Grad - zakup
6.	Baščaršija	apoteka	Stari Grad Kulina Bana 40	148,81	Općina Stari Grad - zakup
7.	Bosna	apoteka	Stari Grad Zelenih beretki 81	211,67	Islamska zajednica u BiH – Rijaset
8.	Buća Potok	ogranak	Novi Grad Adema Buće 70	92,82	Općina Novi Grad - zakup
9.	Breka	ogranak	Himze Polovine b.b	99,93	Općina Centar – zakup
10.	Centralna apoteka	apoteka	M. Tita 40	360,30	Vlasništvo JUAS
11.	Centar	ogranak	Vrazova 11	71,00	JU Dom zdravlja KS – zakup
12.	Čengić Vila	apoteka	Novo Sarajevo Bulevar Meše Selimovića 21	162,79	Vlasništvo JUAS
13.	Dobrinja	apoteka	Novi Grad Salke Lagumđije 15	222,12	Općina Novi Grad - zakup
14.	Grbavica	ogranak	Grbavička 14b	84,15	Općina Novo Sarajevo - zakup
15.	Hadžići	ogranak	Hadžići Hadželi 84	106,93	Vlasništvo JUAS
16.	Hitna	ogranak	Novo Sarajevo Kolodvorska 14	74,40	Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS – zakup
17.	Hrasnica	ogranak	Ilići Put Famosa 1 Hrasnica	74,70	Vlasništvo JUAS
18.	Ilići	apoteka	Emira Bogunića– Čarlija 15	236,25	Vlasništvo JUAS

19.	Ilijaš	apoteka	Iljaš Hašima Spahića b.b	128,30	Vlasništvo JUAS
20.	Importanne	ogranak	Zmaja od Bosne 7-7A	86,55	Importanne centar (Teloptic d.o.o.) – zakup
21.	Kobilja Glava	ogranak	Vogošća Kobilja Glava b.b	95,36	Vlasništvo JUAS
22.	Koševo	apoteka	Centar Bolnička 9-A	198,98	Kantonalni stambeni fond Sarajevo
23.	Koševsko Brdo	apoteka	Centar Braće Begić 4	121,13	Kantonalni stambeni fond Sarajevo
24.	Kovačići i Denta shop Kovačići	ogranak	Novo Sarajevo Zagrebačka 27	114,72	Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH
25.	Logavina	ogranak	Stari Grad Logavina do 25	51,92	Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH
26.	Marijin Dvor	apoteka	Centar Maršala Tita 1	178,01	Općina Centar - zakup
27.	Mejtaš	apoteka	Centar Čekaluša 29	149,94	Kantonalni stambeni fond Sarajevo
28.	Novi Grad	apoteka	Novi grad Trg. Međ. Prijatelj. 7	275,36	Vlasništvo JUAS
29.	Novo Sarajevo	apoteka	Novo Sarajevo Zmaja od Bosne 51	150,42	Općina Novo Sarajevo - zakup
30.	Otoka	ogranak	Novi grad Gradačačka 14a	85,96	Općina Novi Grad - zakup
31.	Pofalići	ogranak	Novo Sarajevo Hamdije Ćemerlića 7	73,54	Vlasništvo JUAS
32.	Pofalići Gornji	ogranak	Novo Sarajevo Humska 67	82,70	Državno vlasništvo – pravo trajnog korištenja
33.	Pozorište	ogranak	Centar Braničevska 21	78,45	ZOI 84 - zakup
34.	Rajlovac	ogranak	Novi Grad Rajlovačka cesta 41	76,01	TC Robot Rajlovac - zakup
35.	Robot Hrasno	arhivski prostor	Novo Sarajevo Azize Šaćirbegović bb	80,00	Vlasništvo JUAS
36.	Saraj Polje	ogranak	Novi grad Mojmilska b.b	69,84	Državno vlasništvo – pravo trajnog korištenja
37.	Sedrenik	ogranak	Stari grad Sedrenik br. 85	75,23	Općina Stari Grad - zakup
38.	Skenderija	apoteka	Reisa Dž. Čauševića 4	142,04	Vakufska direkcija Sarajevo - zakup
39.	Srednje	ogranak	Iljaš Srednje	59,30	Državno vlasništvo – pravo trajnog korištenja
40.	Stari Grad	apoteka	Stari Grad Trg fra Grge Martića 2	204,07	Općina Stari Grad - zakup
41.	Švrakino	ogranak	Novi grad Safeta Hadžića b.b	66,64	Općina Novi Grad - zakup
42.	Trnovo	depo	Trnovo	15,05	Državno vlasništvo – pravo trajnog korištenja

43.	Velešići	ogranak	Novo Sarajevo Mustafe Behmena 24a	62,46	Vlasništvo JUAS
44.	Vogošća	apoteka	Vogošća Igmanska 56	131,58	Državno vlasništvo – pravo trajnog korištenja
45.	Vratnik	ogranak	Mustafe Dovadžije 17	87,34	Vlasništvo JUAS
46.	Galenski laboratorij GALAS	laboratorij	Mustafe Pintola 1	197,82	Državno vlasništvo – pravo trajnog korištenja

Tabela 5. Prikaz strukture vlasništva prostornih kapaciteta u ZE – DO kantonu

RB	Naziv organizacionog segmenta	Organizacioni oblik	Lokalitet (općina i adresa)	Kvadratura prostora u m ²	Vlasništvo
1.	Breza	ogranak	Breza Šehidska 20	82,92	Vlasništvo JUAS
2.	Gračanica	depo	Visoko Veliko Čajno b.b	16,00	MZ Gračanica - zakup
3.	Olovo	ogranak	Olovo Bosanska b.b	63,00	Vlasništvo JUAS
4.	Olovo 2	ogranak	Olovo Željeznička 35	60,00	DZ Olovo - zakup
5.	Careva čuprija	Depo	Careva čuprija		DZ Olovo – zakup
6.	Vareš	ogranak	Vareš Zvijezda 23 Blok E4	73,08	Državno vlasništvo – pravo trajnog korištenja
7.	Visoko	apoteka	Visoko Šehida Resula br. 2	187,53	Vlasništvo JUAS

5.1. Planirana ulaganja u poslovne prostore

5.1.1. Prostor Direkcije JUAS

U cilju unapređenja organizacije rada i efikasnog poslovanja, JUAS planira dugoročna ulaganja u vlastite poslovne prostore, prvenstveno u poslovnu zgradu koje se nalaze na adresi Bistrik medresa 2.

U ovim prostorijama trenutno je smješten dio stručno - administrativnih službi.

Obzirom da u navedeni poslovni prostor već duži vremenski period nisu vršena ulaganja, JUAS adaptaciju ovog prostora planira vršiti kroz nekoliko planskih godina, sa jasno utvrđenim poslovnim planom, koji će podrazumijevati realnu razvojnu viziju.

Konačnim stavljanjem u funkciju vlastite poslovne zgrade, JUAS rješiti dugogodišnji problem dislociranosti stručno – administrativnih službi koje su trenutno smještene u najvećoj mjeri u iznajmljenim poslovnim prostorima za koje se izdvajaju značajna finansijska sredstva.

Obzirom da pomenuta poslovna zgrada svojom trenutnom organizacijom ne zadovoljava buduće potrebe, tokom 2023. godine pristupilo se izradi idejnog projekta, glavnog projekta i projekta enterijera. U planskoj 2024. godini, shodno finansijskim mogućnostima, nastaviti će se ulaganje u ove poslovne prostorije s time da će JUAS pokušati finansijska sredstva za isto iznaći kroz učešće

u eventualnim projektima i programima sufinansiranja, kako Vlade KS, tako i međunarodnih organizacija u cilju obezbjeđenja dodatnih sredstava za realizaciju ovog projekta.

Prilikom adaptacije navedne poslovne zgrade koja je u vlasništvu JUAS, samim tim i Vlade Kantona Sarajevo, u planskom periodu JUAS će se svom osnivaču obratiti za pružanje finansijske pomoći i podrške.

5.1.2. Apoteke, Ogranci i Depoi

Generalno sagledavajući, opšte stanje svih poslovnih jedinica JUAS je na granici zadovoljavajućeg. Kako je od adaptacije pojedinih poslovnih jedinica, naročito onih koje se nalaze na rubnim područjima KS prošlo više od 20-tak godina, ukazuje se potreba za osvježavanjem i ovih apoteka. Pošto JUAS čini 47 poslovnih jedinica (apoteka, ogranka i depo), saniranje i adaptacija svih poslovnih jedinica nije moguća bez velikih finansijskih troškova. Navedena problematika planira se prevazići strateškim planiranjem, te sukcesivnim adaptacijama u skladu sa finansijskim mogućnostima i utvrđenim prioritetima.

JUAS nastavlja preventivno održavanje poslovnih jedinica koje se ogleda u poduzimanju aktivnosti koje je potrebno sprovesti kao bi se spriječilo daljnje propadanje.

Obzirom na finansijski impakt kojem je izložena Ustanova kroz implementaciju kolektivnog ugovora, primarno je održavanje finansijske stabilnosti i poštivanje odredbi kolektivnog ugovora, nakon čega je tek moguće značajnije ulaganje u poslovne jedinice.

6. LJUDSKI RESURSI I RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA

Odjel za ljudske resurse je jedna je od najznačajnijih službi svakog pravnog subjekta, pa tako i JUAS, jer u velikoj mjeri utiče na poslovanje ustanove i ostvarenje njenih ciljeva.

Loše planiranje može rezultirati uzaludnim ulaganjima u ljude i nedovoljnim brojem odgovarajućih zdravstvenih radnika koji bi odgovorili svim potrebama korisnika naših usluga.

Stoga se u JUAS nametnuo imperativ kontinuiranog poboljšanja metoda planiranja, kao i samog prikupljanja podataka i informacija neophodnih za planiranje upravljanja ljudskim resursima.

Strateško planiranje ljudskih resursa u zdravstvu jedan je od značajnijih izazova za mnoge zemlje, osobito u zemljama gdje postoji nedostatak zdravstvenog kadra nastao kroz vanjske migracije usmjerene prema zapadnim europskim zemljama.

U JUAS je zatečeno nepostojanje jasnog sistema upravljanja ljudskim resursima, te je kroz uspostavljanje Odjela za ljudske resurse u koji će biti raspoređen educiran i kompetentan kadar započeta je realizacija unapređenja ovog bitnog segmenta. U drugoj fazi, planiran je razvoj cjelovitog sistema praćenja ljudskih resursa koji bi omogućio bolje projekcije i procjene dostatnosti broja prvenstveno zdravstvenih radnika. Prednje navedeno, Odjel za ljudske resurse realizovati će kroz saradnju sa Sektorom za informacione tehnologije putem razvijene aplikacije koja omogućuje napredno upravljanje ljudskim resursima.

Prvenstveno kroz edukovan kadar, JUAS za cilj ima predlaganje mjera za učinkovito upravljanje ljudskim resursima koje će pomoći u postizanju efektivnog, pravednog i održivog sistema farmaceutske usluge te imati izravan utjecaj na ekonomski razvoj ustanove.

Radnici JUAS-a predstavljaju jednu od njenih najvećih vrijednosti.

Planovi ljudskih resursa biti će usklađeni sa politikom, strategijom i organizacijom rada u JUAS-u.

Strategija i politika rada Odjela za ljudske resurse obuhvatiti će adekvatno upravljanje ljudskim resursima kroz selekciju koja podrazumijeva proces procjenjivanja i zapošljavanja najkvalifikovanih iz oblasti farmaceutske djelatnosti.

Prioritet upravljanja ljudskim resursima biti će stavljanje u funkciju znanja i vještina uposlenih kroz timski rad. Jedan od najtežih, ali i najizazovnijih zadataka menadžmenta u planskom periodu ogledati će se kroz obezbjeđivanje optimalnog broja i strukture radnika, ali istovremeno i potrebe JUAS-a za stalnim unaprjeđenjem kvaliteta usluge i poslovanja.

Kadrovska politika JUAS-a obuhvata priliv i odliv radnika, raspoređivanje radnika na radna mjesta, formiranje komisija, radnih grupa i timova, što će se odvijati kroz saradnju Odjela za ljudske resurse i Sektora za pravne poslove.

Poslovi koji se obavljaju u JUAS razlikuju se po obimu složenosti, odgovornosti i potrebnom vremenu za njihovo izvršavanje. Za obavljanje svih poslova koji su u djelokrugu rada JUAS, potreban je odgovarajući broj izvršioca adekvatne struke i kvalifikacije.

Na dan 31.12.2023. godine u JU „Apoteke Sarajevo“ je bilo zaposleno **414** radnika, od čega:

- **187**– magistara farmacije (od čega je 16 specijalista)
- **159** – farmaceutskih tehničara
- **68** – administrativni, tehnički i ostali radnici.

Da bi se svi postavljeni planovi realizirali i da bi se nastavilo sa sprovođenjem adekvatne kadrovske politike, koja će se sastoji od raspoređivanja i optimalnog upošljavanja radnika, JUAS u 2024. godini planira uposliti nove zdravstvene radnike, i to:

- magistara farmacije: 33
- farmaceutskih tehničara: 22

6.1. Plan ukupnog broja zaposlenih prema statusu zaposlenja u planskoj godini:

Ukupan broj zaposlenih	Ukupan broj zaposlenih na neodređeno vrijeme	Ukupan broj zaposlenih na određeno vrijeme	Udeo zaposlenih na određeno vrijeme u odnosu na ukupan broj zaposlenih
414	370	44	10,62 %

6.2. Plan broja i struktura zdravstvenih i nezdravstvenih radnika zaposlenih na neodređeno vrijeme

	Zaposlenici ukupno	Magistri farmacije	Magistri farmacije sa specijalizacijom	Magistri farmacije naučni stepen doktor nauka sa spec.	Magistri farmacije naučni stepen magistar nauka	Magistri farm. naučni stepen magistar nauka sa spec.	Farm.tehničari	Nezdravstveni kadar naučni stepen mmagistar nauka	Nezdravstveni kadar VS	Nezdravstveni kadar SS	Nezdravstveni kadar NS
Menadžment	4	1						2	1		
Ured generalnog direktora	4	1						1		2	
Sektor farmacije	52	6	5				7		7	8	20
Sektor finansija i računovodstva	13								6	7	
Sektor za pravne poslove	4							1	1	2	
Sektor za informacione tehnologije	4							1	2	1	
UKUPNO	81	8	5				7	5	17	20	20
Organizacione jedinice-Apoteke SA Kanton											
Apoteka Aerodromsko naselje	8	5	1				2				
Apoteka Baščaršija	10	3	1				5			1	
Apoteka Bosna	8	4	1				3				
Apoteka Breka	4	1		1			2				

Apoteka Buća potok	6	2	1				3				
Apoteka Centar	13	7					6				
Apoteka-Ogranak Centar	5	3					2				
Apoteka Čengić Vila	7	4					3				
Apoteka Dobrinja	9	4					4			1	
Apoteka Grbavica	6	4					2				
Apoteka Hadžići	10	5					5				
Ogranak Hitna	10	5					5				
Ogranak Hrasnica	4	2					2				
Apoteka Iličić	9	3					6				
Ogranak Importanne	7	3	1				3				
Apoteka Iljaš	9	4					5				
Ogranak Kobilja glava	3	1					2				
Apoteka Kovačići	8	4	1				3				
Apoteka Koševo	7	3	1				3				
Apoteka Koševsko brdo	6	4					2				
Ogranak Logavina	6	3					3				
Apoteka Marijin dvor	8	4	1				3				
Apoteka Mejtaš	7	4					3				
Apoteka Novo Sarajevo	10	4					5			1	
Apoteka Novi grad	7	3	1				3				
Apoteka Otoka	12	6					6				
Ogranak Pofalići	5	3					2				
Ogranak Gornji Pofalići	5	3					2				
Apoteka Pozorište	6	3					3				
Ogranak Rajlovac	5	3					2				
Ogranak Saraj polje	6	3					3				
Apoteka Sedrenik	2	1					1				
Apoteka Skenderija	6	3					3				
Ogranak Srednje	2	1					1				
Apoteka Stari grad	10	5					5				
Ogranak Švrakino	5	3					2				
Depo Trnovo	2	1					1				
Ogranak Velešići	5	3					2				
Apoteka Vogošća	8	3					4			1	
Ogranak Vratnik	4	2					2				
Ukupno Sa Kanton	270	132	9	1			124			4	
Organizacione jedinice-Apotekе Ze-Do Kanton											
Ogranak Breza	4	2					2				
Depo Gračanica	3	1					2				
Ogranak Olovo 1, Olovo 2 i Careva čuprija	5	2					3				
Ogranak Visoko	4	1					2				
Ogranak Vareš	4	1					2				
Ukupno Ze-Do Kanton	20	9					11				
Ukupno svi zaposlenici zaposleni na neodređeno	370	147	14	1			142	5	17	24	20

6.3. Plan broja i struktura zdravstvenih i nezdravstvenih radnika zaposlenih na određeno vrijeme

	Zaposlenici ukupno	Magistri farmacije sa specijalizacijom	Magistri farmacije naučni stepen doktor nauka sa spec.	Magistri farmacije naučni stepen magistar nauka sa spec.	Farm.tehničari	Nezdravstveni kadar naučni stepen magistar nauka	Nezdravstveni kadar VSS	Nezdravstveni kadar SSS	Nezdravstveni kadar NSS
Organizacione jedinice-Apoteke SA Kanton									
Apoteka Baščaršija	6	4				2			
Apoteka Dobrinja	3	2				1			
Apoteka Ilijadža	4	3				1			
Apoteka Ilijaš	2	2							
Apoteka Mejtaš	1	1							
Apoteka Marijin dvor	4	2				2			
Apoteka Novo Sarajevo	6	4				2			
Apoteka Vogošća	4	2				2			
Ogranak Breza	1	1							
Ogranak Buća Potok	1		1						
Ogranak Hadžići	2	1				1			
Ogranak Hitna	1					1			
Ogranak Švrakino	1					1			
Ogranak Kovačići	3	1				2			
Ukupno Sa Kanton	39	23	1			15			
Organizacione jedinice-Apoteke Ze-Do Kanton									
Ogranak Olovo, Olovo II i Careva Ćuprija	3	1				2			
Vareš	1	1							
Visoko	1	1							
Ukupno Ze-Do Kanton	5	3				2			

Potrebno je istaći da je Ustanova, u saradnji sa Farmaceutskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu omogućila obavljanje apotekarske prakse svim studentima.

6.4. Orientacija i integracija

Odjel za ljudske resurse će podržavati rukovodioce organizacionih jedinica da kvalitetno pristupe procesu i da ulože maksimalne napore da se svi kadrovi i svaki pojedinac razvije do maksimuma svojih potencijala.

6.5. Plan redovnih aktivnosti

Tokom 2024. godine Odjel za ljudske resurse uz podršku Sektora za pravne poslove vršiti će redovne aktivnosti iz djelokruga rada, i to:

1. provođenje javnih oglasa za prijem radnika u radni odnos, u skladu sa potrebama Ustanove i opredjeljenjem menadžmenta
2. učešće u programima zapošljavanja u saradnji sa zavodima za zapošljavanje
3. penzionisanje radnika, u skladu sa zakonskim propisima
4. vođenje evidencije i sačinjavanje izvještaja o radnicima, u vezi sa radnim odnosom
5. provođenje radnji za obavljanje pripravničkog staža za magistre farmacije i farmaceutske tehničare
6. izrada svih akata u vezi sa radnim odnosom – ugovori o radu, rješenja o korištenju godišnjeg odmora, sporazumi, rješenja i obavijest o prestanku radnog odnosa, rješenja o korištenju plaćenih i neplaćenih odsustava, akata o privremenom rasporedu radnika i sl.

6.6. Eksterna i interna edukacija

a) Kontinuirana interna edukacija

- za efektivniju i efikasniju primjenu implementiranih standarda;
- u okviru traženih stručnih tema za apotekarsku djelatnost;
- realizacija obaveznih vidova obuke za pripravnike, uvođenje u posao, putem edukacija za studente Farmaceutskog, a po potrebi i drugih fakulteta.

b) Kontinuirana eksterna edukacija

- aktivno učešće na domaćim i inostranim skupovima (kongresi, simpoziji, okrugli stolovi i sl.) iz domena apotekarske djelatnosti.
- eksterne edukacije u drugim institucijama, a u svrhu pružanja kompletnejih i kompetentnijih stručnjaka (radionice, treninzi, specijalizirani kursevi).

7. OPREMA

Sve apoteke i Galenski laboratorij „GALAS“ raspolažu opremom koja je prema važećim zakonskim propisima neophodna za obavljanje registrovane djelatnosti, ali je ista većim dijelom stara i dotrajala (amortizovana) i potrebna su nova ulaganja za njeno zanavljanje, što JUAS i planira u narednom periodu.

JUAS ne posjeduje dijagnostičku opremu jer nam naša djelatnost ne dozvoljava dijagnostiku. JUAS raspolaže sa opremom za pružanje dodatnih usluga u svrhu provođenja preventivnih mjera za očuvanje i zaštitu zdravlja stanovništva tzv. screening testiranja, a koje podrazumijevaju mjerjenje određenih parametara koje pacijenti mogu i samostalno odrediti u postupku samokontrole, pri čemu ove usluge imaju savjetodavni karakter i ne pružaju se u svrhu postavljanja dijagnoze, kao što su mjerjenje šećera u krvi, krvnog pritiska, starosti krvnih žila, holesterola, težine, itd.

Što se tiče ostale medicinske opreme, svaka apoteka raspolaže medicinskom opremom koja je prema Pravilniku o nomenklaturi, standardima i normativima u zdravstvenoj djelatnosti neophodna za obavljanje registrovane djelatnosti.

Pored gore navedene opreme, JUAS posjeduje dva moderna automatizirana (robotizirana) skladišta u kojima su uskladištene velike količine artikala. Ova skladišta osiguravaju sigurno okruženje za čuvanje lijekova, izdavanje sa skladišta koje je besprijekorno tačno i brzo, te izdavanje lijekova po FEFO principu, što je od velike važnosti u radu, i što je u skladu sa novim trendovima u farmaceutskoj djelatnosti.

U planskoj 2024. godini, planirano je zaključenje ugovora o održavanju i servisiranju automatiziranih skladišta.

8. DJELATNOST

8.1. SEKTOR FARMACIJE

8.1.1. *Odjel prodaje*

Plan rada Odjela za prodaju koncipiran je uz uvažavanje mesta i uloge farmaceutske djelatnosti kao dijela primarne zdravstvene zaštite i tržišnih kretanja u oblasti farmacije i apotekarskoj djelatnosti.

Uloga i mjesto farmaceutskog sektora u sistemu zdravstvene zaštite u poslednje vrijeme se znatno promijenila, što zahtijeva kontinuirano praćenje savremenih trendova i prilagođavanje zahtjevima korisnika naših usluga, kao i zahtjevima tržišta.

Ulaganjem u kadar, prostor i opremu, širenjem djelatnosti, pružanjem dodatnih usluga i proizvoda, kroz kontinuirano unapređenje kvaliteta usluge, uz permanentno ugrađivanje vrijednosti koje promovišu zdravlje, etiku i povezanost zdravstvenog sistema i društva, planiramo ekonomski osnažiti Ustanovu i suočiti se sa aktuelnim izazovima u zdravstvenoj zaštiti.

JUAS je u potpunosti je opredijeljena sistemu upravljanje kvalitetom, te ostvarenje zadovoljstva korisnika usluga, razvoj novih usluga, širenje portfolio-a, sinhronizacija rada timova, edukacije uposlenog kadra svih profila, pokazali su se kao izvrstan recept za učvršćenje pozicije, rast, ali i blokadu mnogobrojnih barijera sa kojima smo se susretali u prethodnim godinama, što je jedan od osnova za jačanje konkurenčke moći i doprinos uspješnom poslovanju Ustanove na tržištu.

JUAS će i u budućnosti biti jedan od ključnih dijelova zdravstvenog sistema, ne samo za opskrbu lijekovima i izradu galenskih i magistralnih pripravaka, već za provođenje preventivnih aktivnosti, savjetovanja o zdravlju, zdravom načinu života, očuvanju zdravlja, racionalnoj farmakoterapiji.

Potpuna opredijeljenost sistemu upravljanje kvalitetom, te ostvarenja zadovoljstva korisnika usluga, razvoj novih usluga, širenje portfolio-a, sinhronizacija rada timova, edukacija uposlenog kadra svih profila, pokazali su se kao izvrstan recept za učvršćenje pozicije, rast, ali i osnov za prevazilaženje mnogobrojnih barijera sa kojima smo se susretali u prethodnim godinama, što je osnova za jačanje konkurenčke moći i doprinos uspješnom poslovanju Ustanove na tržištu.

Ključ uspjeha je ulaganje u razvoj ljudskih resursa, u znanje, dodatne vještine, širenje kompetencija farmaceuta, u obnovu i izgledu apoteka koje moraju biti prilagođene novim potrebama apotekarske prakse. Odjel prodaje u skladu sa principima etike zdravstvenih radnika i zahtjeva Dobre apotekarske prakse, koji stavljuju dobrobit pacijenata/korisnika usluge ispred profita i drugih ekonomskih faktora, prateći savremene trendove planira da proširi obim svojih djelatnosti i usluga prilagođavajući se zahtjevima korisnika, rastu i razvoju farmaceutske industrije, a u skladu sa dobrom praksom i uz puno poštovanje svih etičkih i zakonskih normi.

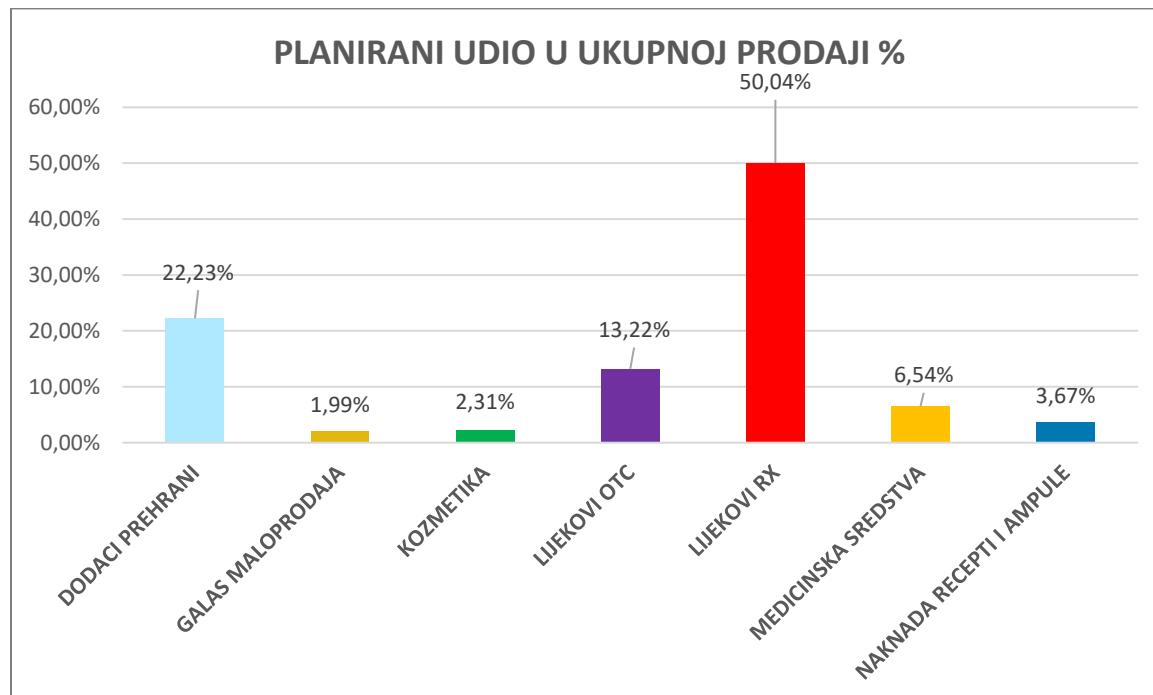
Izradi godišnjeg plana prethodila analiza ostvarenih rezultata u prethodnoj godini i sagledavanje realne mogućnosti za povećanjem obima prodaje u 2024. godini. Planovi su definisani na realnim osnovama, a u skladu sa mogućnostima pozicioniranja u okruženju, uz uvažavanje finansijskih

mogućnosti korisnika usluga i raspoloživih kapaciteta u prodajnim objektima. Kako bi se planirani zadaci ostvarili, nakon detaljne analize pozicije svake poslovne jedinice, kako lokacijski, tako i njenim udjelom u cijelokupnom tržištu, uz uvažanje trenutnog ekonomskog stanja u Bosni i Hercegovini (BiH), usaglašene su mogućnosti plasmana uz prijedloge novih aktivnosti, kao i afirmacija naše djelatnosti kroz niz marketinških aktivnosti koji će, u velikoj mjeri doprinijeti još boljem pozicioniranju Ustanove na tržištu i unaprijediti sve segmente poslovanja.

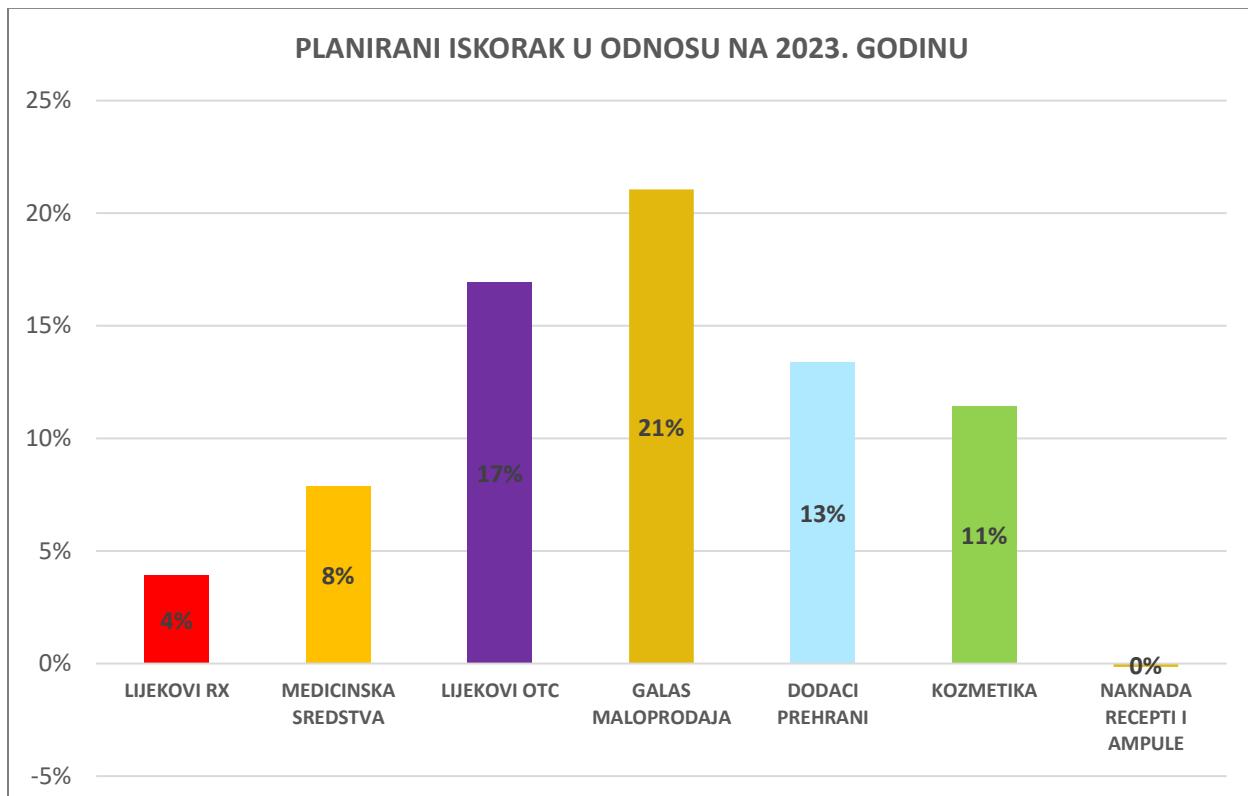
JUAS je samofinansirajuća vanbudžetska Ustanova, te je njen cilj ekonomski osnažiti, što planira ostvariti promovisanjem JUAS i Galas-a kao branda. Kao i u prethodnim godinama pored ekonomskog osnaživanja i osiguranja stabilnosti naše Ustanove, nastaviti ćemo i dalje raditi na usklađivanju rada svih segmenata organizacije sa važećim zakonima i propisima, kao i zahtjevima Dobre apotekarske prakse, uz puno poštovanje svih etičkih i zakonskih normi.

Godišnji plan Odjela prodaje obuhvata plan realizacije lijekova sa Liste lijekova koji se izdaju na recept, realizacije lijekova koji nisu na Listi lijekova, medicinskih produkata i drugih proizvoda (dijetetskih preparata, magistralnih pripravaka i druge komercijalne robe).

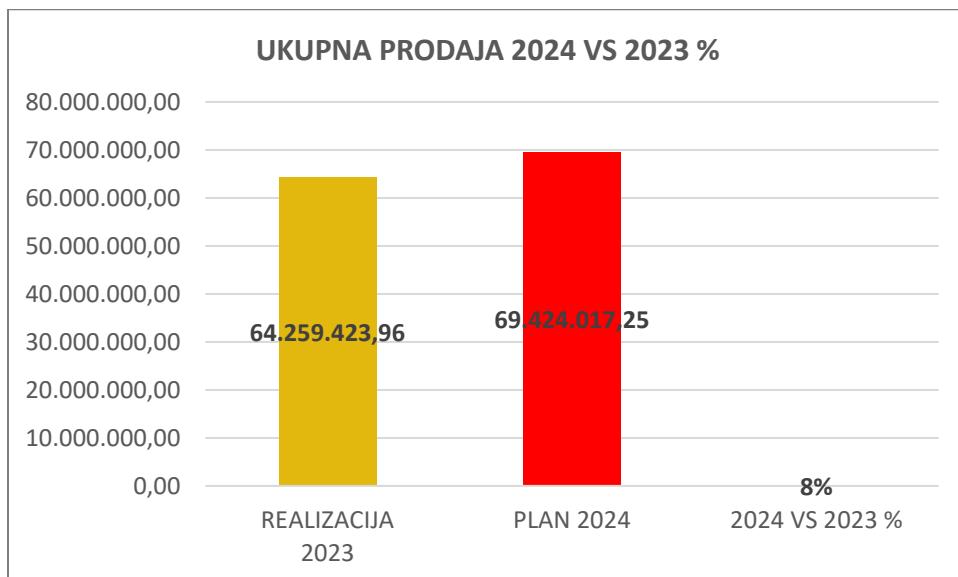
PLANIRANI UDIO U UKUPNOJ PRODAJI %		
DODACI PREHRANI	15.509.283,00	22,23%
GALAS MALOPRODAJA	1.388.734,00	1,99%
KOZMETIKA	1.614.333,00	2,31%
LIJEKOVI OTC	9.222.789,00	13,22%
LIJEKOVI RX	34.919.452,00	50,04%
MEDICINSKA SREDSTVA	4.561.746,00	6,54%
NAKNADA RECEPTI I AMPULE	2.561.160,45	3,67%
UKUPNA PRODAJA	69.777.497,45	100,00%

Planirani iskorak u odnosu na realizaciju u 2023.godinu %		
LIJEKOVI RX	1.318.821,02	4%
MEDICINSKA SREDSTVA	332.689,69	8%
LIJEKOVI OTC	1.336.813,82	17%
GALAS MALOPRODAJA	241.594,44	21%
DODACI PREHRANI	1.829.494,93	13%
KOZMETIKA	165.822,82	11%
NAKNADA RECEPTI I AMPULE	-3.685,01	0%

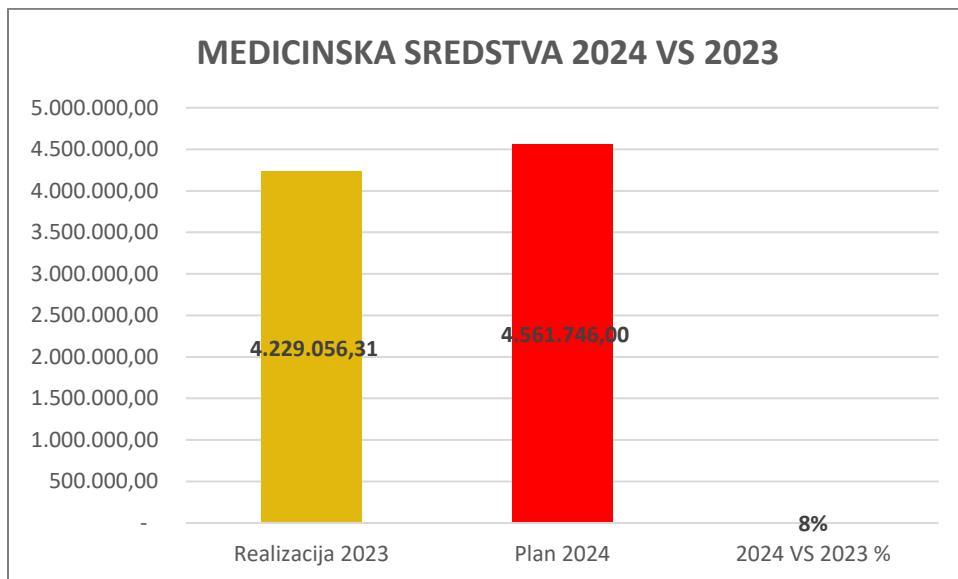
OPIS	REALIZACIJA 2023.	PLAN 2024	2024 VS 2023 %
UKUPNA PRODAJA	64.259.423,96	69.424.017,25	8%

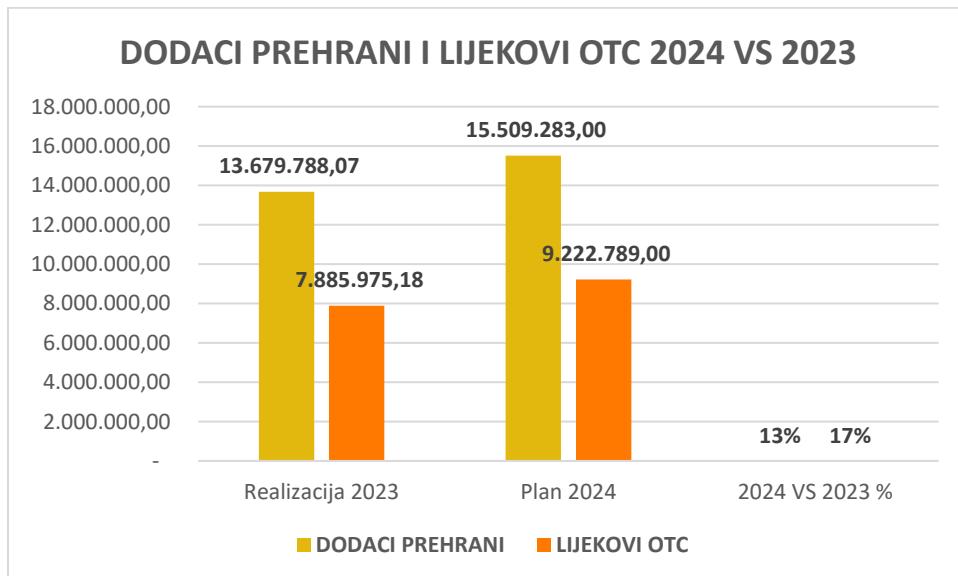
Godina	Realizacija 2023	Plan 2024	2024 VS 2023 %
Lijekovi Rx - recepti ZZO	21.477.785,40	21.930.044,00	2,11%
Lijekovi Rx - komercijalno	12.122.845,58	12.989.408,00	7,15%
LIJEKOVI RX	33.600.630,98	34.919.452,00	3,92%

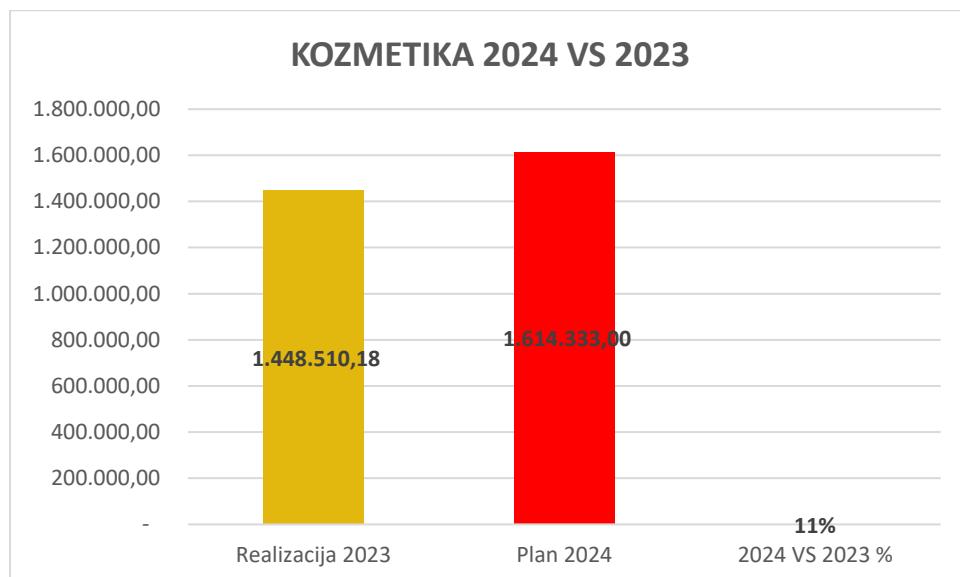
Grupa	Realizacija 2023	Plan 2024	2024 VS 2023 %
MEDICINSKA SREDSTVA	4.229.056,31	4.561.746,00	332.689,69

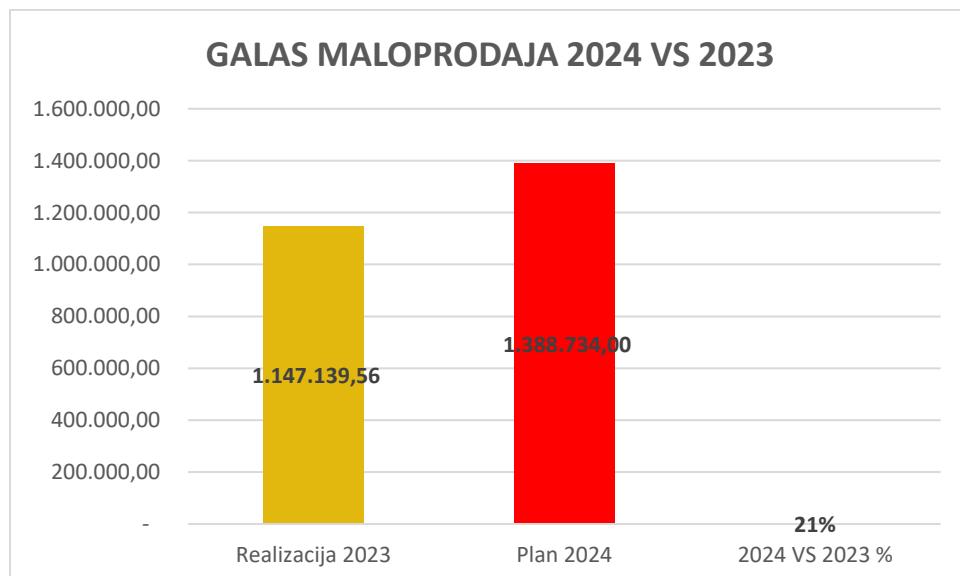
Grupa	Realizacija 2023	Plan 2024	2024 VS 2023 %
DODACI PREHRANI	13.679.788,07	15.509.283,00	13%
LIJEKOVI OTC	7.885.975,18	9.222.789,00	17%

Grupa	Realizacija 2023	Plan 2024	2024 VS 2023 %
KOZMETIKA	1.448.510,18	1.614.333,00	11%

Grupa	Realizacija 2023	Plan 2024	2024 VS 2023 %
GALAS MALOPRODAJA	1.147.139,56	1.388.734,00	21%

Odjel prodaje redovno će pratiti ostvarenje definisanog plana korištenjem softverskog rešenja i redovnog izvještavanja na sedmičnom i mjesecnom nivou, a analiza realizacije godišnjeg plana na nivou Ustanove vršiti će se na sedmičnom, mjesecnom i kvartalnom nivou.

U svrhu unapređenja poslovanja Ustanove i zadovoljena potreba pacijenata, Odjel prodaje u 2024. godini namjerava se fokusirati na slijedeće projekte:

- povećanje udjela komercijalnog segmenta prodaje u ukupnoj prodaji JUAS
- preuzimanje većeg učešća u tržištu recepata na oba kantona na kojima poslujemo,
- povećanje zadovoljstva korisnika pruženom uslugom u apoteci kao i kvalitetom magistralnih i galenskih preparata u skladu sa principima Dobre apotekarske prakse (DAP) i Dobre proizvođačke prakse (DPP)
- povećanje prodaje vlastitih galenskih i magistralnih proizvoda
- unaprjeđenje vlastite galenske proizvodnje, proširenje assortimana, plasiranje novih Galas preparata na tržište i što bolji plasman Galas proizvoda na tržištu
- uvođenje novih usluga za pacijente, a prije svega usko specijaliziranih prodajnih mesta uz zadovoljavati specifične potrebe kupaca,

Jedan od osnovnih prioriteta je i unapređenje vlastite galenske proizvodnje, te shodno tome planiramo raditi na proširenju assortimana, plasiranju novih Galas preparata na tržište i što boljem plasmanu naših proizvoda na tržištu.

JUAS je postavila iznimno visoke kriterije po pitanju stručnosti u pristupu našim pacijentima, korisnicima naših usluga i poslovnim partnerima, te u toku 2024. godine Odjel prodaje u cilju stalnog unapređenja kvaliteta rada i stručnog usavršavanja farmaceuta, nastaviti će sa kontinuiranom edukacijom svih uposlenika. Edukacija omogućava razvoj kompetencija farmaceuta, odnosno kontinuiran profesionalni razvoj, sticanje novih znanja i vještina i njihovu primjenu u farmaceutskoj praksi, unapređenje kvaliteta rada i pružanje primarne zdravstvene zaštite. Svjesni najvažnijeg resursa, zaposlenih, JUAS će kontinuirano raditi na njihovoj edukaciji i obrazovanju na svim nivoima, što će se odvijati kroz programe Centra za edukacije- interna on line edukativna platforma, putem stručnih seminara i obuke za implementaciju i obrazovanje uspostavljenog sistema kvaliteta.

Da bi naši farmaceuti adekvatno odgovorili izazovima modernog doba, u smislu pružanja najnovijih, na naučnim dokazima zasnovanih informacija o lijekovima i na taj način aktivno učestvovali u očuvanju zdravlja ljudi, pored edukacija kroz interne on line programe edukacija, naši zdravstveni radnici će uzeti aktivno učešće na svim relevantnim stručnim skupovima u regiji.

Aktivno ćemo nastaviti raditi na unapređenju saradnje sa svim učesnicima u lancu prometa lijekova, od proizvođača i veleprodajnika, do ljekara i drugih zdravstvenih radnika i ustanova, kao i inspekcijskim službama i predstavnicima institucija vezanih za zdravstvenu farmaceutsku djelatnost.

Primarne djelatnosti u 2024. godini će biti:

- praćenje savremenih dostignuća u oblasti farmacije, te kontinuirano proširenje assortimana uz obezbjeđenje optimalnog assortimana lijekova i medicinskih pomagala,
- aktivnija komunikacija sa velikim kupcima (domovi zdravlja, privatne klinike),
- dubinska analiza postojećeg cjenovnog modela i uvođenje smislenih korekcija,

- postizanje povoljnije rabatne politike sa ključnim dobavljačima i poslovnim partnerima, kako bi priskrbili veće benefite za Ustanovu,
- nastavak implementacije osnovnih principa Category managementa u svim poslovnim jedinicama JUAS, unaprjeđenje poslovne saradnje sa poslovnim partnerima kroz pružanje seta aktivnosti u okviru ugovora o pružanju promotivnih usluga,
- kategorizirati articke i izvršiti vizuelni identitet svake od definisanih kategorija proizvoda, a sve s ciljem približavanja proizvoda krajnjem korisniku/pacijentu
- održavanje liderske pozicije u struci.

Promotivne aktivnosti:

- obilježavanje određenih dатума iz Kalendarja zdravlja Svjetske zdravstvene organizacije, kako bi se opštoj javnosti skrenula pažnja na važnost očuvanja zdravlja i prevencije bolesti.
- Nastaviti sa svim dosadašnjim screening mјerenjima uz praćenje inovacija i mogućnosti implementiranja novih usluga mјerenja.

Uspostava Savjetovališta za nutricionizam u kojem će se aktivno raditi na prevenciji, promociji zdravlja i zdravih životnih navika. Odjel prodaje planira u sastavu postojećih poslovnih jedinica otvoriti specijalizirana savjetovališta s ciljem poboljšanja stila života i unapređenja zdravlja, prvenstveno za nutricionizam, obzirom da je oblast ishrane i nutricije generalno, usko u vezi sa farmacijom, dio naše ekspertize i konkurentna prednost. Odabir lokacije uz prednost većeg protoka pacijenata u kombinaciji sa pojačanim marketingom, te stručan kadar, može rezultirati uspješnošću projekta.

Odjel prodaje u koordinaciji sa marketingom planira da sve promotivne i marketinške aktivnosti sprovodi permanentno i sistemski. Navedeno ćemo sprovesti uključivanjem svih zaposlenih kroz svakodnevni rad sa građanima, i poslovnim saradnicima, u skladu sa principima etike zdravstvenih radnika, u skladu sa zahtjevima Dobre apotekarske prakse, koji stavlju dobrobit pacijenata-korisnika usluge ispred profita i drugih ekonomskih faktora baziranim na sledećim ciljevima:

- očuvanju i unapređenju zdravlja stanovništva
- uspješnom poslovanju i održanju liderske pozicija Ustanove

Promotivne aktivnosti imaju za cilj podizanje zdravstvene svijesti i kulture, odnosno brigu za sopstveno zdravlje i okoline, zaštitu životne sredine kao i stvaranje čvrstih veza između apoteka i drugih zdravstvenih ustanova, odnosno društvene zajednice u cjelini. Sve promotivne aktivnosti JUAS planira usmjeriti na održavanje pozitivnog stava javnosti, privlačenje novih pacijenata/korisnika usluga, kreiranje dodatne vrijednosti, što će u konačnici rezultirati stvaranjem zadovoljstva i lojalnosti krajnjih korisnika. Promocijom zdravlja i značaja preventivnog djelovanja u sprečavanju nastanka bolesti, jačajući profesionalnu ulogu farmaceuta sa akcentom da naše stručno osoblje radi sa pacijentima i za pacijente sa ciljem adekvatnog provođenja farmakoterapije, uticali bi na jačanje korporativnog brenda u očima javnosti, kao društveno odgovorne Ustanove.

Nastaviti ćemo sa razvijanjem sistema online kupovine putem web shopa, s ciljem poboljšanja dostupnosti dodataka prehrani i ostalih artikala.

Krajem 2023. godine na adresi Obala Kulina bana 40, u sastavu dežurne Apoteke Baščaršija, sa radom je počeo i naš Beauty Shop namijenjen svim osobama koje brinu o zdravlju i adekvatnoj njezi svoje kože.

Aktivno u saradnji sa drugim zdravstvenim radnicima i poslovnim partnerima, naš stručni tim sa dugogodišnjim iskustvom, korisnicima naših usluga pružat će dodatne savjetodavne i komercijalne usluge iz dermokozmetike. Time ćemo dodatno unaprijediti kvalitet pružanja savjetodavne farmaceutske usluge u skladu sa novim trendovima i potrebama tržišta.

Mehanizmi unutrašnjeg nadzora

Tokom 2024. godine unutrašnji nadzor nad stručnim radom poslovnih jedinica i zdravstvenih radnika obavljati će Komisija za unutrašnji nadzor, koju imenuje Stručno vijeće JUAS, u čijoj nadležnosti će biti praćenje zakonitosti i stručnosti poslovanja organizacionih jedinica i stručnih timova JUAS.

Komisija će naročito pratiti zakonitost i stručnost poslovanja organizacionih jedinica i zdravstvenih radnika, snabdjevenost i opremljenost poslovnih jedinica, način izdavanja lijekova, registrovanje i prijavljivanje neželjenih djelovanja lijekova, izradu magistralnih i galenskih pripravaka, finansijsko i materijalno poslovanje u skladu sa zakonom i aktima Ustanove, organizaciju stručne obuke zdravstvenih radnika – pripravnika, vođenje stručne administracije, te zakonito evidentiranje izdavanja opojnih sredstava. Unutrašnji nadzor u planskoj 2024. godini vršiti će se uz pojačane kontrole i aktivnosti.

8.1.2. Odjel marketinga

Kako je poslovna filozofija JUAS temeljena isključivo na postizanju što boljih rezultata u 2024. godini, Odjel marketinga predlaže niz marketinških aktivnosti koje će, u velikoj mjeri doprinijeti još boljem pozicioniraju Ustanove na tržištu i unaprijediti sve segmente poslovanja.

Pozicioniranje JU "Apoteke Sarajevo"

S ciljem zadržavanja imidža Ustanove kao najvrijednije farmaceutske baze, koja promoviše opštu dobrobit društva i zadovoljstvo pacijenata/korisnika usluga koje opslužuje, intenzivirat će se promocija Ustanove i raditi na jačanju profesionalne uloge farmaceuta sa akcentom na stručno osoblje koje svakodnevno radi sa pacijentima i za pacijente, uz pružanje marketinške podrške kroz slijedeće aktivnosti:

- **Vođenje CATMAN-a svih poslovnih partnera**, koje uključuje komunikaciju i koordinaciju vezanu za realizaciju stavki definisanih ugovorom za 2024. godinu, a koje su u domenu Odjela marketing. Organizovati će se sastanci sa svakim pojedinačnim poslovnim partnerom sa kojim se sklopi marketinški ugovor. Obilazak svih apoteka navedenih u ugovoru radi određivanja pozicije i sortiranja proizvoda. Nakon slaganja proizvoda na poziciju (policu ili više njih) određenih zajedno sa poslovnim partnerom, na licu mjesta, Odjel marketinga će fotografisati i arhivirati u CATMAN-e sve definisane pozicije. Ista

procedura će se vršiti i kada je riječ o vanjskim portalima. Finalizirane i označene fotografije (obilježene zakupljene police i istaknut naziv apoteke) bit će dostavljene poslovnim partnerima.

- **Praćenje realizacije ugovorom definisanih obaveza, a koje se odnose na oglašavanje poslovnih partnera na profilima JUAS,** vođenje evidencije, podsjećanje i praćenje realizacije objava na društvenim mrežama, uz dodatnu uslugu kreiranja dizajna priprema za objave poslovnim partnerima koji nemaju kreirane i dostupne materijale.
- **Kontinuiran rad na poboljšanjima vezanim za interijer apoteka** koji se odnosi na rebrending apoteke Importanne i Beauty Shopa, postavljanje novih diskrecionih linija u apotekama, kreiranje i postavljanje oznaka/putokaza za prodajne jedinice, kontinuirana izrada novih akreditacija za uposlenike.
- **Promotivne aktivnosti Galas assortimenta proizvoda u apotekama**
Plan u toku 2024. je da se po principu redovnih promocija koje vrše poslovni partneri u našim prodajnim jedinicama, na mjesecnom nivou organizuje promocija Galas assortimenta proizvoda. Implementacija ove planirane aktivnosti vršiti će se kroz koordinaciju Odjela prodaje i rukovodioca apoteka kako bi imali uvid u dostupnost stručnog osoblja radi mogućnosti provođenja promocija.
- **Koordinisanje plana provođenja promotivnih aktivnosti poslovnih partnera,** na način da se za svakog pojedinačnog poslovnog partnera pronađu najadekvatniji termini, te o tome pravovremeno obavijeste apoteke.
- **Video produkciju – kreiranje i emitovanje kratkih stručno-informativnih video sadržaja iz apoteke, gdje će farmaceuti govoriti o aktuelnim temama posvećenim zdravlju i vođenju zdravog načina života.** Odjel marketinga će prema unaprijed kreiranom planu tema, u saradnji sa Odjelom prodaje odrediti magistre farmacije koji bi na najbolji, zanimljiv i pacijentima/gledateljima interesantan i jasan način govorili o unaprijed dogovorenim temama koje se tiču aktuelnih zdravstvenih savjeta, problema i preporuka. Nakon definisanja tema i mr.ph., Odjel marketinga bi redovno kreirao kratki stručno – informativni video sadržaj, koji će pratiti aktuelne teme o zdravlju, ali i ostaviti mogućnost pacijentima da putem društvenih mreža, pozivom na broj Informativnog Call centra ili putem e-maila iskažu interes za pitanja i teme o kojima bi željeli dobiti stručno mišljenje i savjet stručnog osoblja JUAS. Ovako osmišljeni i kreirani kratke video sadržaji (reels-i) objavljivat će se na oficijelnim nalozima JUAS na društvenim mrežama facebook i instagram.
- **Objavljivanje postova prema unaprijed kreiranom planu objava na društvenim mrežama Facebook i Instagram,** za koje Odjel marketinga kreira tekstualni i vizualni sadržaj, koristeći već prepoznatljive hashtag-ove #mibrinemozavasezdravlje

#juapotekesarajevo #apotekesarajevo #galaskozmetika #galaskozmetickalinija, radi lakšeg pronalaženja naših objava i informacija za pacijente.

- **Intenzivna promocija usluge “Vaš online farmaceut”, “Call centar” i “Dežurne apoteke”** putem naloga na društvenim mrežama facebook i instagram, kao najveće konkurenčne prednosti naše Ustanove.
- **Kontinuirano provođenje Giveawaya na društvenim mrežama Facebook i Instagram,** gdje će se u skladu sa dogovorom i potrebama pratiteljima poklanjati proizvodi poslovnih partnera ili Galas proizvodi.
- **Pravovremeno, stručno i jasno odgovaranje na upite pacijenata,** bilo da se isti postavljaju putem oficijelnih naloga na društvenim mrežama Facebook i Instagram, e-mailom ili telefonskim putem.
- **Zaprimanje narudžbi i koordinacija sa Call Centrom i apotekom iz koje se šalje narudžba**
- **Kontinuirano objavljivanje stručno-informativnih tekstova i reklama (banera),** bilo da se radi o printanim ili digitalnim medijima (u zavisnosti od toga s kojim medijima bude sklopljena saradnja) sa akcentom na promociji Ustanove i značaja stručnog kadra JUAS, u skladu sa aktuelnim marketinškim ugovorima za 2024. godinu.
- **Galas loyalty program**
Obzirom na kontinuirani rast realizovanih Galas kartica lojalnosti u prethodnim godinama istom dinamikom ćemo nastaviti raditi na poboljšanjima koja će za rezultat imati dodatni rast baze Galas loyalty korisnika, sa akcentom na pridobijanju novih korisnika, kroz novitete i nove pogodnosti za korisnike
- **Gostovanje farmaceuta JUAS u emisijama posvećenim** zdravlju sa akcentom na promociji Ustanove i stručnog kadra JUAS, u skladu sa aktuelnim marketinškim ugovorima za 2024. godinu.
- **Uspostavljanje Viber broja** radi lakše komunikacije sa pacijentima, informisanja o aktuelnostima, akcijama, sniženjima, radnom vremenu, dežurnim apotekama, call centru, mjerjenjima u apotekama i dr.
- **Sniženje Galas assortimenta proizvoda**
  - Provođenje već tradicionalnog prazničnog sniženja Galas assortimenta proizvoda u iznosu od 20 do 25% za vrijeme praznika bi se nastavilo i u 2024. godini, te bi se sniženja provodila po unaprijed definisanom rasporedu.
  - Odjel marketing će za svako od planiranih sniženja kreirati newsletter koji će dostavljati lojalnim korisnicima Galas proizvoda (mailovi iz baze Galas).

- Za svako sniženje bit će kreirana objava za najavu putem društvenih mreža, a po potrebi i plakata za prodajne jedinice.
- **Podrška prilikom kreiranja ideja i vizuala u svrhu pokretanja novih Shop-ova u JUAS,** koja uključuje angažman marketing tima u koordinaciji sa izvođačima radova.

Informativni Call centar

Visoko stručan kadar u Call centru je kontinuirano na raspolaganju pacijentima i građanima za sva pitanja koja se odnose na pravilnu i racionalnu upotrebu lijekova, interakcije i neželjene efekte, kao i upite koje se odnose na dostupnost lijekova na tržištu. Call centar će kao i do sada nastaviti saradnju sa ljekarima i ostalim zdravstvenim radnicima, kako bi zajedno kvalitetno odgovorili zahtjevima pacijenata i na taj način promovisali zdravlje, etiku i povezanost zdravstvenog sistema i društva. Instaliranjem chat platforme, omogućena je brza i efikasna komunikacija sa našim pacijentima/korisnicima usluga.

Planirane aktivnosti:

- Pružanje usluge na osnovu eksternih telefonskih poziva pacijenata u vezi dostupnosti lijekova u JUAS
- Pružanje usluge na osnovu eksternih telefonskih poziva pacijenata u vezi pružanja stručnog savjeta pacijentima, a koje se najčešće odnose na interakcije lijekova, nuspojave i prijedloga rješavanja neželjenih dejstava.
- Pružanje usluge na osnovu eksternih telefonskih poziva ljekara iz zdravstvenih ustanova svih nivoa u vezi dostupnosti lijekova
- Pružanje usluga na osnovu poziva zdravstvenih radnika - ljekara, konsultacije vezane za određivanje ili korekcije doze
- Pružanje usluga na osnovu eksternih telefonskih poziva zdravstvenih radnika- ljekara iz zdravstvenih ustanova svih nivoa u vezi konsultacija o farmakodinamici, bioraspoloživosti, registriranim i neregistriranim preparatima i dostupnosti lijekova istog INN-a
- Pružanje usluga na osnovu eksternih telefonskih poziva pacijenata sa molbom za slanje lijekova/medicinskih sredstava/kozmetike/OTC preparata i dr. putem brze
- Pružanje usluga na osnovu internih poziva (unutar organizacionih jedinica/apoteka) prema Call centru u vezi dostupnosti lijeka na tržištu lijekova BiH, te dostupnosti o informacijama za iste
- Pružanje usluga na osnovu internih poziva (unutar službi JUAS) prema Call centru u vezi dostupnosti lijeka/ova na tržištu kao i ostalih radnji u kojima Call centar može pružiti adekvatnu informaciju
- Pružanje usluga - obrađivanje svih zaprimljenih upita pristiglih na e-mail adresu, a koji su vezani za dostupnost ili (i) mogućnost nabavke lijeka i ostala relevantna pitanja
- Pružanje usluga - obrađivanje svih zaprimljenih upita pristiglih na Call centar e-mail adresu, a koji su vezani za dostupnost ili (i) mogućnost nabavke lijeka i ostala relevantna pitanja.
- Pružanje usluga, a koje se odnose na kontinuirano praćenje Chat-a na platformi JUAS sa postavljenim upitima korisnika/pacijenata.

- Pružanje usluga, a koje se odnose na obrađivanje svih stručnih zaprimljenih upita, proslijeđenih iz Odjela Marfkitinga, a koji su pristigli sa društvenih mreža Facebook i Instagram.
- Pružanje usluga, a koje se odnose na informisanje pacijenata/korisnika usluga o promotivnim aktivnostima i akcijama koje se provode u JUAS
- Ispitivanja tržišta lijekova vezano za defekturu lijekova ili, te ispitivati tržište u cilju uvođenja preparata na tržište. Također provoditi ispitivanje cijena vezanih za preparate OTC, ili dodataka prehrani.

Prijedlozi novih usluga/aktivnosti segmenta Call centra u 2024.

- **Farmakovigilansa**

Prikupljanje podataka iz poslovnih jedinica, prikupljanje podataka od pacijenata koji se obrate Call Centru, eventualnih prijava ljekara, te objedinjavanje podataka i slanje nosiocima odobrenja za promet lijekova i medicinskih sredstava, a posljedično tome Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH, obrađuje te podatke, koji su dostupni na službenoj web stranici Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH. Navedena aktivnost bi imala višestruki značaj kako za farmaceutsku struku tako i za pacijente, a i JUAS.

8.1.3. Odjel nabavke

Plan rada u Odjelu nabavke u narednoj godini je usmjeren na optimizaciju i unaprjeđenje poslovnih procesa. JUAS ima ukupno 47 apoteka, depoa i ograna, te strateškim rasporedom poslovnih jedinica obezbjeđuje potrebe stanovništva za lijekovima, medicinskim sredstvima, i drugom robom kojom prometuje, kao i uslugama koje naši timovi pružaju. Obzirom na veliki broj poslovnica, te širok spektar dobavljača i proizvođača, neophodno je konstantno usavršavati poslovne procese kako bi se ostvario najbolji učinak i benefit za Ustanovu. Potrebe apoteka se mijenjaju u skladu sa trendovima tržišta, što je potrebno pratiti na dnevnom nivou, te uz adekvatnu komunikaciju sa proizvođačima, dobavljačima kao i apotekma, odgovarati na zahtjeve u optimalnom roku i na najbolji način.

Tokom 2024. godine Odjel nabavke planira sljedeće:

- Unaprjeđenje komunikacije sa apotekama i dobavljačima u cilju unapređenja kvaliteta i isporuke
- Održavanje lagera na optimalnom nivou uz kontinuirano praćenje zaliha, strukture nabavki, te rokova nabavljene robe
- Realizacija potpisanih ugovora uz ostvarenje maksimalnih boniteta prateći politiku optimizacije lagera
- Kontinuirano ažuriranje i praćenje ispravnosti šifrarnika
- Kontrola nabavnih i maloprodajnih cijena i uslova
- Prikupljanje i zbrinjavanje farmaceutskog i infektivnog otpada
- U saradnji sa Odjelom prodaje pružanje operativne i tehničke podrške prilikom učešća Ustanove kao ponuđača u postupcima javnih nabavki.

Unaprjeđenje komunikacije sa apotekama i dobavljačima u cilju optimiziranja kvaliteta i kvantiteta isporuke

Preraspodjelom poslovnih procesa u Odjelu nabavke kroz implementaciju operativnih procedura, planirano je pospješivanje komunikacije u lancu Apoteka - Odjel nabavke – Dobavljač. Navedeno će dovesti do brže, kvalitativno i kvantitativno uspješnije isporuke i snabdjevenosti apoteka. Apoteke će i u narednom periodu dobijati informacije o defekturama na tržištu kako bi adekvatno planirali svoje lagere te imali tačne informacije za krajnje korisnike. Pored navedenog Odjel nabavke će nastaviti koordinirati povlačenje iz apoteka za lijekove koji su predmet opoziva te pravovremeno, poštujući postojeće procedure obavještavati apoteke o istom uz realizaciju povrata prema dobavljačima.

Održavanje lagera na optimalnom nivou uz kontinuirano praćenje zaliha, strukture nabavki te rokova nabavljenje robe

U skladu sa poslovnim politikom JUAS planirano je praćenje lagera na dnevnom i sedmičnom nivou. Prilikom realizacije narudžbi apoteka, vrši se analiza artikala koji opterećavaju lager pri čemu će se narudžba prema dobavljačima za navedene articl korigovati. Osnovni cilj je smanjiti dane vezivanja te održavati kurentan lager koji je preduslov dobrog i profitabilnog poslovanja. U vezi sa gore navedenim, fokus Odjela za nabavku jeste permanentno obezbijediti i zadovoljiti potrebe krajnjih korisnika naših usluga uz optimalne uslove kako za pacijenta tako i za JUAS. Proces optimizacije lagera se vrši uz kontinuiranu saradnju sa Odjelom prodaje koji prema potrebi preusmjeravaju fokuse prodaje.

Realizacija potpisanih ugovora uz ostvarenje maksimalnih boniteta prateći politiku optimizacije lagera

Sa ciljem da se maksimalno iskoriste potencijali ustanove te realiziraju posebno dogovoren boniteti, intenzivno se radi na praćenju strukture i opterećenja lagera. Uz pravovremenu saradnju i analizu sa Odjelom prodaje formira se plan daljnjih aktivnosti kako bi se obezbijedile mogućnosti te pojačali kapaciteti za planirane realizacije.

Poseban fokus je na nabavkama koje se vrše prema najpovoljnijim uslovima na tržištu. Nakon sklapanja ugovora gdje je fokus menadžmenta iskoristiti potencijal velikog broja poslovnih jedinica te obezbijediti najbolje uslove na tržištu, na dnevnom nivou se vrši praćenje dostavljenih posebno boniranih ponuda. Istovremeno, se prate i realizacije potpisanih ugovora i protokola u zadanom periodu. Potrebe apoteka se analiziraju, vodeći računa o sezonalnosti, rokovima upotrebe, kao i trenutnim potrebama tržišta. Nakon sprovedenih analiza te usaglašavanja prijedloga rukovodioca Odjela nabavke i rukovodioca Odjela prodaje vrši se realizacija ponuda kroz koje će JUAS ostvariti dodatni benefit. Na ovaj način se obezbjeđuju traženi proizvodi (lijekovi, dodaci prehrani, medicinska sredstva, te ostali artikli kojima apoteke prometuju) uz najpovoljnije uslove, te se maksimalno koriste kapaciteti posebnog boniranja u svrhu poboljšanja poslovanja JUAS, što ćemo nastaviti i u planskom periodu.

Kontinuirano ažuriranje i praćenje ispravnosti šifrarnika

Odjel nabavke će u planskom periodu posvetiti posebnu pažnju tačnosti podataka jer su isti polazna tačka svih planova, ugovora, kao i praćenja realizacije dogovorenih boniteta.

Pojašnjenja radi, vjerodostojnost izvještaja koji se generiraju iz Centralnog šifrarnika JUAS je od krucijalnog značaja za planiranje i analizu poslovanja JUAS. Tačnost matičnih podataka, njihova nadogradnja i sinhronizacija sa podacima ALMBIH-a, a koji su s druge strane podložni stalnim promjenama, kontinuiran je i dinamičan postupak. Ažuriranje matičnih podataka se vrši na dnevnom nivou i podrazumijeva prikupljanje i provjera tačnosti prikupljenih informacija. Svakodnevno se vrši ulistavanje matičnih podataka za nove proizvode, te otvaranju šifri za iste unutar Centralnog šifrarnika. Također svakodnevno se vrši i deaktiviranje postojećih šifri koje se ne koriste duži period. Ovakav vid upravljanja matičnim podacima ima za svrhu lakše i preciznije praćenje i analizu poslovnih procesa, što je za JUAS koja ima 47 poslovnih jedinica od krucijalne važnosti.

Kontrola nabavnih i maloprodajnih cijena

Obzirom na veliki broj poslovnih jedinica, te nestabilnost tržišta kada su cijene u pitanju od izuzetne važnosti je kontinuirana kontrola u ovom segmentu nabavki, te će u planskom periodu fokus Odjela nabavke i dalje biti na ovoj kontroli. Isto planiramo vršiti uz saradnju sa Sektorom za IT. Omogućeno je poređenje nabavnih cijena se referalnim, najnižim cijenama kao i prethodnim cijenama koje je dobavljač fakturisao. Budući da sam proces narudžbe ima više segmenata, tako se i kontrola cijena sprovodi na nekoliko ključnih tačaka. Prvu kontrolu rade referenti i stručni saradnici za nabavku koji uz monitoring stručnog saradnika za obradu šifrarnika i rukovodioca Odjela nabavke procjenjuju dalje korake prilikom neodgovarajuće cijene u odgovoru na narudžbu. Sljedeća kontrola se vrši u fakturnom odjelu prilikom zaduživanja apoteka. U slučaju da se desi odstupanje u bilo kojem smislu, stručni saradnik za obradu šifrarnika vrši analizu uzroka promjene cijene na osnovu čega se odlučuje o daljem postupanju, nивelaciji cijene ili povratu dobavljaču.

Naredni korak kontrole cijena je kontrola maloprodajne cijene koja je neminovna obzirom na promjene cijena na tržištu. Obzirom na veliki lanac apoteka ogrankova i depoa unutar naše jedinstvene ustanove, od izuzetne važnosti je unificiranje MPC prema krajnjem kupcu. Prilikom ovog procesa je od krucijalnog značaja procijeniti opravdanost nivelacije, te u slučajevima korekcije obavezno voditi računa o zatečenom lageru. Navedeni poslovni proces stavlja pod kontrolu negativan efekat nivelacije, te u određenoj mjeri amortizuje promjene koje se na tržištu dešavaju.

Prikupljanje i zbrinjavanje farmaceutskog i infektivnog otpada

Uz saradnju sa Odjelom za istraživanje i razvoj i Sektorom za pravne poslove, a prema dogovorenoj dinamici planira se prikupljanje farmaceutskog otpada iz poslovnih jedinica na zbirno mjesto. Nakon adekvatnog skladištenja te specificiranja prikupljenog otpada, pristupit će se zakonom propisanoj proceduri i konačnom uništavanju.

Usavršavanje performansi sistema komunikacije sa apotekama i dobavljačima

U planskom periodu planirano je uspostavljanje sistema koju će osigurati bržu i efikasniju komunikaciju između sistema JUAS i dobavljača.

Ono što je uslovilo uspostavi ovog sistema jeste korekcija ispravnosti šifrarnika te uparivanju istog sa šifrarnicima dobavljača na čemu je intenzivno rađeno u proteklom periodu. U planskom periodu je planirana implementacija sistema narudžbi koji bi na osnovu usklađenih šifrarnika automatizirao obradu narudžbe te ostvario direktnu vezu za dobavljačima, pri čemu bi sam proces slanja narudžbe i dobijanja odgovora na istu bio višestruko ubrzan, što bi u konačnici pospješilo cijeli proces.

8.1.3.1. Odjeljenje logistike

Tokom 2024. godine Odjeljenje Logistike planira sljedeće aktivnosti:

- Rad i učešće u planiranju budžeta i plana javnih nabavki za 2024. godinu iz oblasti rada Odjeljenja logistike
- Koordinacija održavanja objekata - poslovnih jedinica
- Izrada tehničkih specifikacija za sve pozicije iz Plana javnih nabavki koje pokriva Odjeljenje logistike
- Koordinacija nabavke, održavanje i servisiranje klima uređaja, plinskih i električnih bojlera
- Izrada novog glavnog projekta za plinske instalacije u pojedinim poslovnim jedinicama, kao i izrada i ugradnja plinskih instalacija prema izmijenjenim glavnim projektima
- Koordinacija kontrole, pregleda i mjerena ispravnosti elektroinstalacija u objektima – re-atesti
- Koordinacija i kontinuirana saradnja sa upraviteljima u cilju rješavanja problema vezanih za zajedničke djelove objekata i instalacija u skladu sa zakonom
- Koordinacija popravke, baždarenja farmaceutskih vaga i druge opreme za mjerjenje, kao i obezbjeđenje certifikata za iste
- Nabavka novih farmaceutskih vaga i druge opreme za mjerjenje i obezbjeđenje certifikata za iste
- Koordinacija prilikom popravki destilatora
- Obezbeđenje efikasnog vođenja skladišta nemedicinskih materijala
- Organiziranje i zbrinjavanje nemedicinskog otpada do momenta odvoza na uništenje
- Koordinacija praćenja usluga deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije
- Nabavka i distribucija osnovnih sredstava, sitnog inventara i potrošnog materijala
- Kreiranje narudžbenica prema dobavljačima i obavljanje logističke verifikacije, knjiženje – odlaganja faktura i druge dokumentacije za nabavku svih nemedicinskih potrošnih i osnovnih-stalnih sredstava, uz punu saradnju sa Sektorom za finansije i računovodstvo
- Koordinacija održavanja alarmnih, protuprovalnih i protupožarnih sistema i sistema video nadzora; obezbjeđenje potrebnih certifikata o izvršenim redovnim tehničkim pregledima, praćenje i evidencija iz oblasti fizičke i elektronske zaštite objekata
- Koordinacija aktivnosti vezanih za nabavku usluga izrade projekta sistema tehničke zaštite, procjene ugroženosti i elaborata o zaštiti objekata

- Aktivnosti na implementacija novog Zakona o zaštiti na radu FBiH
- Koordinacija i saradnja sa Zavodom za javno zdravstvo, organizacija sanitarnih pregleda uposlenika
- Koordinacija na redovnom šestomjesečnom pregledu i servisiranju PP aparata i opreme za zaštitu od požara
- Koordinacija obuke uposlenih o zaštiti na radu i iz oblasti zaštite od požara
- Prijava povreda na radu i profesionalnih oboljenja i praćenje evidencije
- Održavanje vozila - redovna i vanredna servisiranja i popravke, tehnički pregledi, registracije i osiguranja
- Praćenje potrošnje goriva i maziva
- Praćenje tehničke dokumentacije vozila
- Praćenje tehničke ispravnosti vozila i potrebne opreme
- Ugradnja ventilacije prema novom projektu

U planskom periodu, pred JUAS-om je provođenje veoma bitne aktivnosti koja podrazumijeva procjenu rizika radnih mjesta u čemu će značajnu ulogu uzeti Odjeljenje logistike sa naročitim akcentom na aktivnosti stručnog saradnika za zaštitu na radu.

Zadatak Odjeljenja logistike jeste organizacija cjelovite logističke podrške svim organizacionim jedinicama i Sektorima JUAS. Realizacija budžeta kroz kretanje materijala, proizvoda, roba i usluga u fizičkom, informacionom i organizacionom pogledu.

8.1.4. Odjel za istraživanje i razvoj

Ključni zadaci Odjela u planskoj 2024. godini su:

- kontinuirano praćenje uspostavljenog Sistema sigurnosti i kvaliteta u JUAS implementiranim AKAZ certifikacijskim standardima i ISO standardima u svim poslovnim jedinicama (kroz interne audite i praćenje parametara kvaliteta),
- prikupljanje i zbrinjavanje farmaceutskog otpada nastalog u JUAS, kao i prikupljanje farmaceutskog otpada od građana,
- analiza trenutnog poslovanja JUAS i ispitivanje novih mogućnosti za unapređenje poslovanja i strateško upravljanje, te eventualno proširenje assortimenta,
- saradnja sa vanjskim institucijama.

Kontinuirano praćenje uspostavljenog Sistema sigurnosti i kvaliteta u JUAS u svim apotekama na nivou Ustanove:

- provođenje internog audit po Planu internog audita za 2024.godine, te sublimirati podatke dobijene od Komisije za unutrašnji nadzor JUAS i Komisije za kvalitet JUAS;
- provođenje godišnje obavezne edukacije – iz kontrole infekcije, sterilizacije i zbrinjavanja farmaceutskog otpada;
- saradnja sa ostalim sektorima/odjelima u provođenju edukacija za novouposlene, kako bi se upoznali s organizacionom strukturon, postavkama i poslovnom strategijom Ustanove;

- saradnja s apotekama i AKAZ-om u vezi nenajvaljenih nadzornih audit-a od strane vanjskih ocjenjivača AKAZ-a;
- na mjesecnom nivou pratiti će se obavezne indikatore izvedbe za sve apoteke, na osnovu kojih će se izraditi finalni izvještaj za 2024. godinu i biti poslan AKAZ-u;
- izraditi procedure prema potrebama i zahtjevima Ustanove, te revidirati i korigovati postojeće procedure prema potrebama radnih procesa;
- pratiti sve evidentirane incidentne situacije koje se tiču pacijenata, uposlenika, tretmana, zadataka, radnog okruženja, organizacije i menadžmenta, te njihova analiza u skladu sa SOP-om o prijavi incidentnih situacija.
- izraditi Plan upravljanja rizikom na nivou JUAS, koji će biti kompilacija identificiranih rizika JUAS (Registar rizika). Kategorizirati rizike prema sektorima, pratiti vjerovatnoću pojавljivanja pojedinačnih rizika, te predložiti korektivne mjere za rizike;
- Pratiti sve prijave *problema s lijekovima i receptima*, i to:
  - ✓ prijave sumnje u kvalitetu lijeka i ostalih proizvoda, uključujući i vlastite Galas proizvode,
  - ✓ prijave sumnje na falsifikat recepta,
  - ✓ prijave neželjenih djelovanja lijeka, uključujući i vlastite Galas proizvode ,
  - ✓ provođenje dodatnih mjera opreza za pojedine lijekove ili grupe lijekova, po uputama Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH (ALMBIH),
  - ✓ povlačenje lijekova s tržista različitih proizvođača, po uputama ALMBIH, a sve u skladu sa definisanim SOP-ovima.
- Pratiti *zadovoljstvo pacijenta/korisnika usluga* JU Apoteke Sarajevo, i to na osnovu:
  - ✓ spontanih izvještaja s terena u vidu prigovora, pohvala, sugestija, a u saradnji sa Komisijom za prigovore JUAS, tokom godine;
  - ✓ provedene ankete o ispitivanju zadovoljstva pacijenata/korisnika JUAS (izvršiti formalno ispitivanje zadovoljstva pacijenata/korisnika u svim poslovnim jedinicama, putem ankete i definisane procedure)
- Izraditi finalni izvještaj o zadovoljstvu pacijenata/korisnika usluga JUAS.
- Pratiti ispitivanje o *zadovoljstvu uposlenika*, kroz anonimnu on-line anketu namijenjenu svim uposlenicima JUAS, a pomoću koje uposlenici mogu slobodno izraziti svoje (ne)zadovoljstvo u pogledu svojih prava i statusa.
- Provesti korektivne mjere sa posljednjeg ISO nadzornog audit-a iz novembra 2023. godine, te pripremiti Ustanovu za novi nadzorni audit

Prikupljanje i zbrinjavanje farmaceutskog otpada nastao u JUAS, kao i prikupljanje farmaceutskog otpada od građana

- ✓ Koordinacija svih tijela nadležnih u procesu prikupljanja farmaceutskog otpada u JUAS iz svih OJ, odjela nabavke i Galasa, nastao u radnim procesima u 2023. godini i njegovo procesuiranje u skladu sa definisanom procedurom
- ✓ Koordinacija sa Sektorom za IT i Odjeljenjem logistike oko zbrinjavanja ostalog nemedicinskog otpada koji nastaje u JUAS, a koji je potrebno predati na uništenje, prema definisanoj proceduri
- ✓ Saradnja sa partnerskim kompanijama u projektu prikupljanja farmaceutskog otpada od građana, a u koordinaciji sa Odjelom prodaje i Sektorom za pravne poslove.

Saradnja sa vanjskim institucijama:

- sa farmaceutskim inspekcijskim institucijama:
  - koordinacija u vezi zbrinjavanja farmaceutskog otpada
- sa Farmaceutskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu:
  - koordinacija u obavljanju stručne prakse studenata X semestra Farmaceutskog fakulteta u apotekama,
  - koordinacija u obavljanju specijalističkog staža za 2 uposlenice JUAS.
- Praćenje/evidentiranje organizacije učešća farmaceutskog kadra JUAS na internim i eksternim edukacijama – simpozijima, kongresima, stručnim skupovima.
- U saradnji sa Odjeljenjem logistike organizovati i propratiti proces godišnjeg sistematskog pregleda svih uposlenika JUAS.

Analiza trenutnog assortimenta Galas

Analiza postojećeg assortimenta, zahtjeva tržišta, ispitivanje novih mogućnosti u smislu proširenja assortimenta, te unapređenje poslova i strateško upravljanje.

Plan rada za Galenski laboratorij „Galas“

U pogledu aktivnosti Galenskog laboratorija „Galas“, Plan za 2024. godinu je realizacija plana proizvodnje, kao i nastavak razvojnih procesa u pogledu usklađivanja proizvodnje, radnih procedura, operacija, kao i sistema kontrole kvaliteta u skladu sa smjernicama dobrih proizvodnih, laboratorijskih praksi, te domaće zakonske regulative i regulative Evropske unije. Nastavit će se i sa aktivnostima na unapređenju kvaliteta postojećih formulacija, po potrebi i razvoju novih, a u cilju poboljšanja konkurentnosti na tržištu.

Ključni koraci u 2024. godini

U cilju postizanja odgovarajućeg kvaliteta poslovanja, proizvodnje, kvaliteta proizvoda i zadovoljenja zahtjeva kupca i tržišta najvažniji planovi Galenskog laboratorija „Galas“ u 2024. godini su:

- **Proizvodnja**
  - realizirati plan proizvodnje za 2024.godinu - vlastite i ugovorne proizvodnje
  - kontinuirano raditi na unapređenju kvaliteta postojećih formulacija, kao i razvoju novih;
  - istražiti mogućnost proširenja portfolija Galenskog laboratorija „Galas“.
- **Osiguranje kvaliteta**
  - nastaviti procese unaprjeđenja sistema osiguranja kvaliteta;
  - nastaviti procese provođenja i unapređenja kontrole kvaliteta sirovina;
  - nastaviti procese provođenja i unaprjeđenja kontrole kvaliteta gotovih proizvoda;
  - nastaviti procese provođenja i unaprjeđenja procesne kontrole;
  - nastaviti procese provođenja i unaprjeđenja GMP smjernica;

- nastaviti procese provođenja unaprjeđenja GLP smjernica;
- nastaviti procese provođenja studija stabilnosti i koordinacije sa ugovornim ponuđačima usluge;
- nastaviti procese registracije gotovih proizvoda kao i obnove registracije gotovih proizvoda kojima ističe;
- nastaviti procese provođenja i unapređenja upravljanja kvalitetom pročišćene vode u JU „Apoteke Sarajevo“;
- nastaviti procese praćenja prijave neispravnosti gotovih Galas proizvoda;
- nastaviti procese unaprjeđenja internog audita;
- unaprijediti sistem upravljanja dokumentacijom;
- nastaviti saradnju sa institucijama u cilju vanjske kontrole kvaliteta gotovih proizvoda.

- ***Edukacija***

- Ostvariti saradnju sa partnerima i institucijama u pogledu edukacije za uposlenike „Galasa“ iz oblasti uvođenja smjernica dobre proizvođačke prakse (GMP), dobre laboratorijske prakse (GLP) i dobre distributivne prakse (GDP);
- obezbijediti kontinuiranu edukaciju svih uposlenika „Galas“ -a, kao osnovni preduslov za budući razvoj;
- organizovati posjete uposlenika JU Apoteke Sarajevo Galenskom laboratoriju „Galas“ u cilju upoznavanja sa svim aktivnostima u radu i napretku koji je postignut.

- ***Ostalo***

- unaprijediti sistem nabavke sirovina (*hemikalije, ambalaža*) u cilju pravovremenog osiguranja sirovina, kao i održavanja zaliha sirovina u svakom momentu na optimalnom nivou;
- investirati u nabavku nove proizvodne opreme, a u cilju poboljšanja kvaliteta gotovih proizvoda, kao i povećanja kapaciteta proizvodnje;

8.2. SEKTOR FINANSIJA I RAČUNOVODSTVA

Sektor za finansije i računovodstvo obuhvata finansijsko upravljanje, računovodstvo i knjigovodstvo i glavna uloga je evidentiranje poslovnih transakcija, planiranje, organizovanje, kontrolu i nadgledanje/praćenje finansijskih sredstava JUAS u skladu sa propisima i Međunarodnim računovodstvenim standardima. Također, Sektor vodi računa o usklađenosti poslovanja s poreznim propisima i drugim relevantnim propisima, pripremu godišnjih izvještaja i obradu plaća zaposlenika, osnovnih sredstava sa poslovnim zadacima kao i usklađenost sa obrtnim sredstvima, upravlja novčanim tokovima, rizicima u cilju povećanja imovine vlasnika i ostvarivanju dobiti, vodi računa o blagovremenom plaćanju obaveza u skladu sa ugovorenim klauzulama, održava trajnu sposobnost kratkoročnog finansijskog poslovanja, ulaganja u materijalnu i drugu imovinu. Sektor se bavi i praćenjem i analizom poslovanja kako bi se osiguralo da poslovanje ide u skladu s planovima te otkrivanjem potencijalnih problema u ranoj fazi.

Sektor za finansije i računovodstvo organizovan je u dva odjela, Odjel finansija i Odjel računovodstva i ključna odgovornost mu je raspoloživost finansijskim informacijama koje će biti podloga za blagovremeno donošenje poslovnih odluka.

Sektor za finansije i računovodstvo provodi aktivnosti sa ciljem unaprjeđenja finansijsko-materijalnog položaja Ustanove, unaprjeđenje postojećih procedura te njihova implementacija u svrhu bolje saradnje sa drugim sektorima i odjelima, za što kvalitetniju podršku menadžmentu JUAS za donošenje i ispunjavanje strateških ciljeva.

Informacioni sistem koji se koristi za evidentiranje poslovnih promjena je Microsoft Dynamics Navision.

8.2.1. Odjel računovodstva

Odjel računovodstva je dio Sektora za finansije i računovodstvo JUAS koji je zadužen za blagovremeno knjiženje poslovnih događaja, obradu finansijskih informacija, a na osnovu kontrolisanih, likvidiranih i odobrenih dokumenata u skladu sa zakonskim obavezama i procedurama, izradu godišnjih obračuna, učestvuje u izradi završnog izvještaja kao i OZU obrazaca za Ministarstvo Zdravstva i Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, koordinacija rada sa drugim sektorima i odjelima u skladu sa prirodom posla koju obavlja.

U sklopu aktivnosti Odjela računovodstva u planskoj godini, nastaviti ćemo sa sljedećim aktivnostima:

Obrada i evidentiranje poslovnih događaja

- knjiženje i kontrola podataka knjiženih u glavnu knjigu na dnevnom nivou
- kontrola dokumenata poslovnih jedinica
- prikupljanje rekapitulacija međuskladišnica, nivelacija, magistralnih i galenskih pripravaka
- knjiženje razgraničenih prihoda i troškova
- izdavanje faktura za ZZO KS, marketing usluge i KO za osporene recepte
- obračun amortizacije i aktivaciju imovine po računima nabavke.

Obračun i izvještavanje

- obračun prihoda po osnovu donirane imovine
- obračun pripadajućeg prihoda po osnovu doznačenih sredstava za nabavku imovine
- obračun članarina za turističke zajednice
- primjena MSFI 16 u JUAS-u po mjestima troška, u skladu sa pojedinačnim otplatnim planovima
- obračuni osnovice za PDV na škart
- godišnje kreiranje obrazaca finansijskih izvještaja
- kreiranje PDV prijave, Statističkih obrazaca, OZU obrazaca
- prijave poreza na dobit, Obračuni taksi na istaknutu firmu te drugih obrazaca, prijava, izvještaja u skladu sa zakonskim uputama.

8.2.2. Odjel finansija

Odjel finansija je dio Sektora za finansije i računovodstvo JUAS. Odjel finansija odgovoran je za upravljanje finansijskim resursima i osigurava da JUAS ima dovoljno novca za pokrivanje svojih poslovnih potreba. Organizuje i koordinira aktivnosti finansijskog planiranja, uključujući budžet i finansijske prognoze, izvještavanje i kontrolu poslovanja u skladu sa ugovorenim klauzulama. Odjel finansija igra važnu ulogu u uspjehu organizacije, a efikasno upravljanje novcem i finansijama ključno je za dugoročni uspjeh svake organizacije.

U sklopu aktivnosti Odjela finansija u planskoj godini, nastaviti ćemo sa sljedećim aktivnostima:

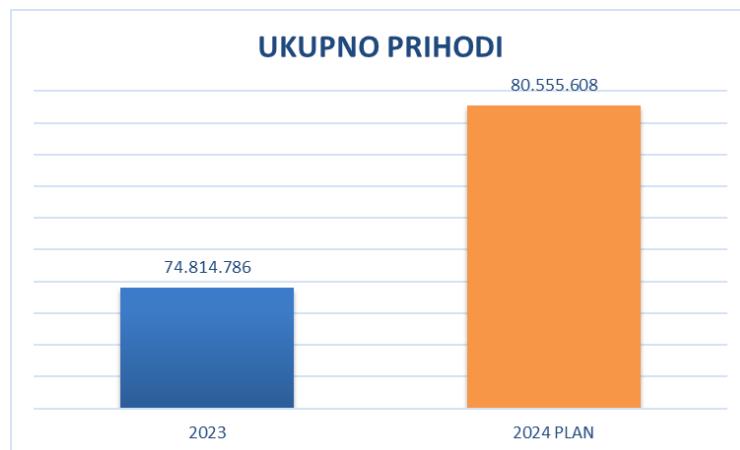
Obračun i izvještavanje

- Planiranje finansijske strategije: Odjel finansija učestvuje u izradi finansijske strategije koja se temelji na ciljevima i njenim finansijskim potrebama, vrši izradu finansijskih izvještaja, planiranje budžeta, praćenje troškova i prihoda, analizu poslovanja i identificiranje ključnih performansi i pokazatelja uspješnosti
- Upravljanje novcem: Prati novčane tokove i daje smjernice o upravljanju novca. Prati potraživanja i kontroliše blagovremenu naplatu od kupaca u skladu sa dospjelim potraživanjima
- Obračun plaća i osigurava da su plaće isplaćene blagovremeno i tačno u skladu sa zakonskim i internim propisima.
- Uz obračun plaća, bavi se i praćenjem godišnjih odmora, bolovanja i drugih oblika odsustva, te prilagođava obračun plaća u skladu s tim informacijama. Također je zadužen za izradu svih potrebnih izvještaja i dokumenata koji se odnose na plaće, uključujući obračune plaća, potvrde o dohotku, porezne prijave i izvještaje za socijalna osiguranja
- Cilj ovog odjela je osigurati ažurnost i tačnost informacija o zaposlenicima i njihovim plaćama te ispravnu isplatu plaća, stoga radi u bliskoj suradnji s drugim odjelima
- Odjel finansija nastavlja da pruža podršku menadžmentu u donošenju strateških odluka i upravljanju rizicima kroz analizu finansijskih podataka i poslovnih performansi.

8.2.3. Ključni finansijski pokazatelji

Plan prihoda iskazan je u sljedećim tabelama:

Naziv pozicije	2023	2024 PLAN	± (KM)	% PROMJENA
Ukupno prihod	74.814.786	80.555.608	5.740.822	7,67%
UKUPNO PRIHODI	74.814.786	80.555.608	5.740.822	7,67%

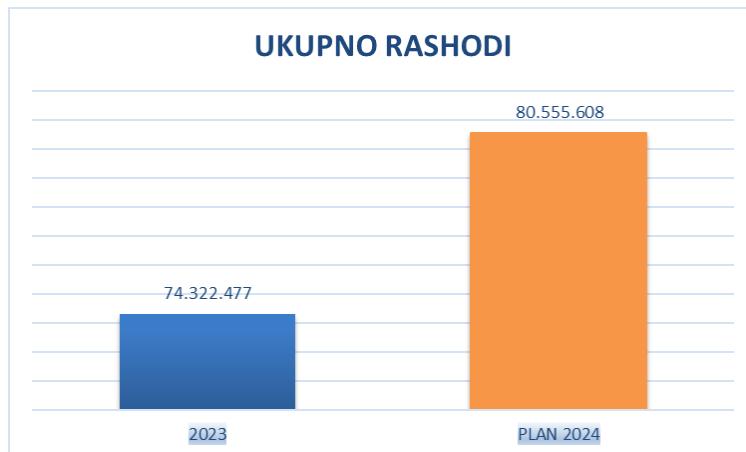
JUAS za 2024. godinu planira povećanje ukupnih prihoda u iznosu 5.740.822 KM ili 7,67% u odnosu na ostvarenje u 2023. godini, a po prihodovnim kategorijama kako slijedi:

Struktura ostvarenih prihoda	2023	2024 PLAN	± (KM)	% PROMJENA	UDIO (%)
Prihodi iz obaveznog zdravstvenog osiguranja	29.035.289	31.560.447	2.525.158	9%	39,18%
Prihodi izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja	38.210.466	41.533.576	3.323.110	9%	51,56%
Ostali prihodi	7.569.031	7.461.584	-107.446	-1%	9,26%
UKUPNO PRIHODI	74.814.786	80.555.608	5.740.822	7,67%	100%

- Prihodi iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu 2.525.158 KM ili 9%.
- Prihodi izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu 3.323.110 KM ili 9%.
- Ostali prihodi u iznosu -107.446 KM ili -1%.

Plan rashoda za 2024. godinu iskazan je u sljedećim tabelama:

Naziv pozicije	2023	PLAN 2024	± (KM)	% PROMJENA
Ukupno rashodi	74.322.477	80.555.608	6.233.131	8,39%
UKUPNO RASHODI	74.322.477	80.555.608	6.233.131	8,39%

JUAS za 2024. godinu planira povećanje ukupnih rashoda u iznosu 6.233.131 KM ili 8,39 % u odnosu na ostvarenje u 2023. godini, a po rashodovnim kategorijama kako slijedi:

Struktura troškova poslovanja	2023	PLAN 2024	± (KM)	% PROMJENA	UDIO (%)
Nabavna vrijednost prodate robe	53.138.052	57.144.282	4.006.230	8%	70,94%
Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	17.850.760	19.820.937	1.970.176	11%	24,61%
Troškovi materijala, energije i usluga	1.851.120	2.193.327	342.208	18%	2,72%
Amortizacija	1.032.950	1.045.033	12.083	1%	1,30%
Ostali troškovi i rashodi	449.595	352.029	-97.566	-22%	0,44%
UKUPNO RASHODI	74.322.477	80.555.608	6.233.131	8,39%	100%

- Nabavna vrijednost prodate robe u iznosu 4.006.230 KM ili 8 %
- Troškovi plata i ostalih ličnih primanja u iznosu 1.970.176 KM ili 11 %
- Troškovi materijala i energije u iznosu 342.208 KM ili 18 %
- Amortizacija u iznosu od 12.083 KM ili 1 %.
- Ostali troškovi i rashodi -97.566 KM ili -22 %.

Planirano povećanje rashoda srazmjerno prati povećanje prihoda.

8.3. SEKTOR ZA PRAVNE POSLOVE

Usaglašavanje općih akata

Sektor za pravne poslove aktivno će učestvovati na izradi općih akata, politika i procedura u JUAS u skladu sa zakonskim propisima.

Slijedom navedenog između ostaloga obavljati sljedeće aktivnosti i radne zadatke:

- Priprema nacrta općih akata, odluka, ugovora i drugih dokumenata JUAS
- Priprema i izrada materijala za sjednice Upravnog i Nadzornog odbora JUAS, u domenu rada Sektora
- Praćenje zakonske regulative i iniciranje usaglašavanja općih akata JUAS
- Izrada svih ugovora koje JUAS zaključuje
- Priprema sporazuma, pisama namjere i drugih akata JUAS
- Praćenje i nadzor pravilnog provođenja ugovora, kao i poduzimanje svih pravnih radnji u vezi sa nastalom posljedicom
- Ažuriranje dokumentacije neophodne za neometano vršenje djelatnosti JUAS
- Izrada odluka po pitanju disciplinske i materijalne odgovornosti radnika
- Uknjižba poslovnih prostora na kojima imamo pravo korištenja
- Vršenje svih drugih poslova utvrđenih Statutom i općim aktima JUAS.

Osim obaveznih općih akata, Sektor za pravne poslove će pružati podršku pri finalnom formaliziranju i pravnom oblikovanju standardnih pisanih pravila radnih procesa u JUAS.

Također, Sektor za pravne poslove će pružati podršku radu sljedećih obaveznih stručnih tijela JUAS:

- Etički komitet
- Stručno vijeće
- Komisija za lijekove
- Komisija za poboljšanje kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga
- Komisija za dopunski rad
- Pružanje podrške u radu Upravnog i Nadzornom odboru je također jedan od zadataka Sektora za pravne poslove.

Pružanje pravne podrške razvojnim planovima JUAS

Sektor za pravne poslove će kao i do sada pružati pravnu podršku Sektoru farmacije, te će prioritet djelovanja sektora biti će usmjeren na podršku u ostvarivanju uspostavljenih ciljeva Sektora Farmacije.

Navedena podrška ogledati će se u podršci pri proširenju prodajne mreže organizacionih jedinica JUAS. Ovo obuhvata otvaranje novih i relokaciju postojećih poslovnih jedinica.

U cilju unaprjeđenja organizacije rada i efikasnijeg i ekonomičnijeg poslovanja, JUAS planira započeti proces obnove poslovne zgrade u svom vlasništvu na adresi Bistrik medresa broj 2, a u kojem su smještene administrativno - stručne službe.

Prilikom adaptacije navedenih prostorija, JU „Apoteke Sarajevo“, će ukoliko bude mogućnosti uzeti učešće u svim Programima javnih investicija Kantona Sarajevo, kako bi osigurala dodatna sredstva za ovu namjenu.

Slijedom iznesenog Sektor za pravne poslove će pružiti pravnu i administrativnu podršku u ovom značajnom procesu.

Uštede kroz smanjenje zakupnina

Inflacija se mjeri kao promjena cijena u odnosu na prethodnu godinu.

U 2023. godini kao posljedica inflacije odrazila se na činjenicu povećanja zavisnih troškova kao i činjenicu da su i naši zakupodavci obraćali sa namjerom povećanja zakupnina poslovnih prostora u koje su smještene apoteke/ogranci/depoi.

U ovom pravcu Sektor za pravne poslove nastojaće da u 2024. godini održi postojeće ugovore o zakupu, bez da isti budu revidirani od strane zakupodavca u dijelu visine zakupnine, odnosno da za one ugovore koji ističu ispregovara i održi iste uslove kao i do sada.

Također Sektor će pristupiti i poduzimanju aktivnosti za smanjenje troškova zakupnina poslovnih prostora koji su u vlasništvu zakupodavaca našeg Osnivača.

Obzirom da smo zdravstvena ustanova iz oblasti primarne zdravstvene zaštite, ponovo ćemo se obratiti i ostalim općinama koje su vlasnici poslovnih prostor u kojima smo u zakupom odnosu, sa molbom za umanjenja zakupnina.

Nova upošljavanja

Sektor za pravne poslove će kontinuirano surađivati sa Odjelom za ljudske resurse, te u okviru zakonskih procedura podržavati zapošljavanja, nagrađivanja, i profesionalni razvoj svakog radnika.

Sektor za pravne poslove proces upošljavanja radnika vršit će u saradnji sa Odjelom za ljudske resurse, osiguravajući da isti teku u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima, te u skladu sa odredbama Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 19/21, 10/22), te Uredbom o jedinstvenim kriterijima i pravilima za zapošljavanje branilaca i članova njihovih porodica u institucijama u Kantonu Sarajevo, Gradu Sarajevo i općinama u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 37/20). Ovakav zakonski okvir omogućava transparentan i jasan proces i odabir najboljih kadrova koji će biti angažovani u sistemu.

U cilju prevazilaženja problema nedostatka kadra, JUAS u 2024. godini planira uposlitи nove zdravstvene radnike na određeno vrijeme, kako slijedi:

- magistara farmacije - 33
- farmaceutskih tehničara - 22

JUAS je u konstantnom deficit zdravstvenog kadra, kako zbog poštivanja zakonskih odredbi koje se odnose na obavezu upošljavanja farmaceutskih timova tako i zbog odsutnosti radnika sa posla zbog korištenja trudničkog i porodiljnog odsustva obzirom da je JUAS dominantno ženski kolektiv.

Upošljavanje novog zdravstvenog kadra vršiti će se u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima koji regulišu ovu materiju kroz međusobnu saradnju Odjela za ljudske resurse i Sektora za pravne poslove.

Napominjemo, zapošljavanje je uslovljeno i ograničenjem trajanja ugovora o radu zaključenih u protekloj godini na određeno vrijeme, uslijed činjenice da je tada u Kantonu Sarajevo na snazi bio moratorij Vlade na zapošljavanje na neodređeno vrijeme.

U zadnjem kvartalu 2021. godine, povećan je broj dežurnih apoteka u Kantonu Sarajevo, sa dotadašnjih 9 na 11, čije je radno vrijeme 0 – 24 sata, što dodatno implicira povećanje broja zaposlenih.

Što se tiče plana penzionisanja, u 2024. godini će biti penzionisano 4 radnika, od čega 3 zdravstvenih radnika i 1 nezdravstveni radnik.

U 2024. godini JUAS planira nastaviti sa društveno odgovornom politikom upošljavanja mladih osoba, koji su nezaposlene i osoba koje se prvi put zapošljavaju. Shodno izloženom, JUAS planira uzeti učešće u svim programima sufinansiranja zapošljavanja Federalnog zavoda za zapošljavanje i Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo.

Pravna podrška nastavku realizacije protokolarnih aktivnosti sa JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo

Imajući u vidu nastavak protokolarne saradnje između ove dvije ustanove, Sektor za pravne poslove će pružati podršku svim aktivnostima u cilju omogućavanja našim građanima kvalitetne i efikasne zdravstvene zaštite i najvišeg mogućeg nivoa zdravlja, što je javni interes Kantona Sarajevo.

Analiza pravnog statusa svih poslovnih prostora JUAS

U sklopu ove analize, Sektor za pravne poslove je u 2023. godini definisao imovinsko – pravni status svih poslovnih prostora JUAS, na osnovu čega je pokrenuo adekvatne korake koji će u konačnici rezultirati uknjižbom prava vlasništva.

U prvom redu, prioritet Sektora biti će konačni upis prava vlasništva na poslovnim prostorijama koje su u vlasništvu Ustanove, ali u istim nije izvršen upis ovog prava.

Obzirom da je konačan upis prava vlasništva JUAS u zemljišne knjige dugotrajan proces i u planskom periodu JUAS će nastaviti sa aktivnostima kako bi izvršio konačan upis prava vlasništva.

Implementacija plana uništenja farmaceutskog i ostalog otpada

Farmaceutski otpad uključuje farmaceutske proizvode, lijekove kojima je istekao rok upotrebe, lijekove promijenjenih organoleptičkih osobina (izgled, boja, ukus, miris), lijekove oštećene ambalaže, odnosno pakovanja, lijekove za koje je laboratorijskom kontrolom utvrđeno da ne odgovaraju propisanom kvalitetu, medicinska sredstva koja više nisu u upotrebi i neispravna medicinska sredstva te primarna ambalaža lijekova.

Lijekove kojima je istekao rok trajanja, ali i sav ostali farmaceutski otpad iz domaćinstva, trebalo bi da građani mogu vratiti u apoteke. Tako glasi teorija, ali ne i praksa. Što zbog građana koji sa tim nisu upoznati, što zbog toga što apoteke nisu opremljene za isto. JUAS u 2024. godini, planira omogućiti da na svakoj Općini u Kantonu Sarajevo, barem jedna naša apoteka bude opremljena za prikupljanje farmaceutskog otpada.

Kada je riječ o farmaceutskom otpadu – neupotrebljivim lijekovima, bilo da su proteklog roka ili iz drugih razloga nisu za upotrebu, preduzeća ovlaštena za upravljanje opasnim otpadom lijekove preuzimaju od zdravstvenih ustanova i odvoze ih u inostranstvo, gdje se vrši njihovo konačno uništavanje.

Obzirom da je uništenje farmaceutskog otpada vrlo skup proces, (uništavanje otpada plaća po kilogramu) te se konačno uništavanje i zbrinjavanje farmaceutskog otpada vrši u inostranstvu, za realizaciju ove planirane aktivnosti JUAS će potražiti podršku Ministarstva zdravstva KS i uz istu učešće u svim Programima Kantona Sarajevo koji se odnose na ovu problematiku.

Zbog svega prethodno navedenog Sektor za pravne poslove planira izvršiti pripreme za potpisivanje ugovora sa odobrenim i certificiranim operaterom za uništenje farmaceutskog otpada i ostalog otpada, te u drugom kvartalu završiti cijelokupan proces prema pravilima koja su usaglašena sa „Planom zaštite okoliša Kantona Sarajevo“, „Pravilnikom o zbrinjavanju farmaceutskog otpada“ i „Procedurom upravljanja farmaceutskim otpadom u poslovnim jedinicama“, a sve u saradnji sa Odjelom za istraživanje i razvoj.

Saradnja sa zdravstvenim ustanovama

Ukoliko zdravstvena ustanova ne organizuje (nema registrovanu) posebnu organizacionu jedinicu u kojoj se obavlja apotekarska djelatnost, u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima dužna je zaključiti ugovor sa apotekom kao zasebnom zdravstvenom ustanovom ili apotekom u privatnoj praksi koja posjeduje odobrenje za obavljanje apotekarske djelatnosti.

Djelatnost JUAS je obavljanje apotekarske djelatnosti na primarnom nivou, što je posebno elaborirano u uvodnom dijelu.

JUAS, iz prethodnog perioda permanentno ostvaruje saradnju sa zdravstvenim ustanovama, sa predmetom snabdijevanje lijekovima i medicinskim sredstvima, kao i ostalim asortimanom iz djelatnosti JUAS.

Sektor za pravne poslove će pružati podršku svim aktivnostima nastavka protokolarne saradnje JUAS kao i proširenja iste, a u cilju omogućavanja našim građanima kvalitetne i efikasne zdravstvene zaštite i najvišeg mogućeg nivoa zdravlja, što je javni interes Kantona Sarajevo.

Sve navedeno Sektor za pravne poslove će vršiti kroz stalnu saradnju sa Sektorom za farmaciju, te kroz monitoring, biti uključena kako u izmjene i dopune tako i u procese zaključivanja novih ugovora te će preko navedenog pratiti aktivnosti na realizaciji zaključenih protokola i reagovati u pogledu eventualnih poteškoća u provođenju istih

8.4. SEKTOR ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

U planskoj 2024. godini, Sektor za informacione tehnologije će nastaviti sa pružanjem širokog dijapazona IT usluga podrške. Pored toga, Sektor za informacione tehnologije će nastojati kao i u prethodnim godinama ostati na putu inicijatora i implementatora IT inovacija i unapređenja, biti predvodnikom danas iznimno aktuelne i važne digitalne transformacije i inicijatora novih i adaptiranja i unapređenja postojećih poslovnih procesa.

Pored niza za JUAS važnih i ambicioznih projekata koji su realizovani u ranijem periodu, tokom 2024. godine Sektor za informacione tehnologije planira realizirati niz novih projekata i usluga koje će samom poslovanju donijeti dodatni kvalitet, te pospiješiti i unaprijediti ukupno poslovanje JUAS.

Održavanje i podrška radu informacionog sistema predstavlja jednu od ključnih i najvažnijih aktivnosti koju će Sektor za informacione tehnologije nastaviti provoditi i u planskoj 2024. godini. Pored internog održavanja i podrške radu informacionog sistema, na ovoj aktivnosti će raditi i eksterne Ugovorne kompanije koje su odabrane u postupku javne nabavke.

Aktivnosti na održavanju informacionog sistema će se bazirati na sljedeće tri podgrupe aktivnosti:

- Preventivno održavanje sistema
- Korektivno održavanje sistema
- Operativna podrška radu korisnika sistema.

Zaštita IT resursa i podataka

U nastojanju da na adekvatan način zaštiti ključnu procesnu i komunikacijsku opremu, kao i podatke Ustanove i krajnjih korisnika, Sektor za informacione tehnologije će tokom 2023. godine realizirati:

- Migraciju ključne serverske infrastrukture na Cloud bazirani sistem (korištenje serverske infrastrukture kao usluge)

Osnovne komponente koje je potrebno posmatrati prilikom analize jednog ovakvog sistema izraženu su kroz niže ilustrovane komponente:

Serveri

Mreža/Sigurnost

Linkovi/Internet

Storage/Backup

Napajanje

Sektor za informacione tehnologije u toku planske 2024. godine planira ključne servere za poslovanje Ustanove preseliti na Cloud bazirano okruženje, u data centar nekog od renomiranih

pružaoca ove vrste usluge. Proces migracije ovako složenih sistema je iznimno zahtjevan i traži sistematično i detaljno planiranje prije same implementacije.

Cloud rješenja predstavljaju danas najaktuelnije implementacije obzirom da krajnjem korisniku nude značajne benefite. Neke od benefita su: velika skalabilnost i korištenje resursa koliko je korisniku potrebno – naplata se također vrši u skladu sa korištenjem resursa kroz obračunski period, uvijek aktuelnu opremu i softver koji se zanavljanju na redovnoj bazi, resurse koji predstavljaju sami vrh ponude sa aspekta performansi, optimalno klimatiziran prostor u kome se nalazi oprema, optimalno riješeno napajanje servera i visoka dostupnost sistema, sigurnosni sistemi najvišeg nivoa, backup podataka na siguran način, te uštede na utrošku električne energije koje nisu zanemarive.

Novi projekti u 2023. godini i završetak realizacije započetih projekata u 2022. godini

Novi projekti koje će Sektor za informacione tehnologije realizirati tokom 2023. godine, ili koji su započeti u 2022. godini, a biti će završeni tokom planske 2023. godine će poslovanje Ustanove podići na još veću razinu, omogućavajući bolju zaštitu sistema, brži i jednostavniji pristup informacijama, te efikasniji rad informacionog sistema.

Projekti koji će se realizirati u 2023. godini su:

- Virtuelna privatna mreža
- Cloud Call centar
- Unapređenje Power BI izvještajnog sistema
- Unapređenje chat platforme
- Elektronski potpis
- Implementacija novog firewall-a

Virtuelna privatna mreža

Kao svojevrsni preduslov i pripremu za migraciju servera u Cloud bazirano okruženje, Sektor za informacione tehnologije na svim svojim lokalitetima gdje to infrastruktura bude dozvoljavala planira implementirati tzv. uslugu sigurnog umrežavanje u oblaku (Secure Cloud Networking), a koja omogućava kreiranje hibridnog mrežnog okruženja JUAS lokacija i resursa u Data Centru u Cloud-u, korištenje funkcionalnosti sigurnog/zaštićenog međusobnog mrežnog povezivanja lokacija JUAS i korištenja funkcionalnosti sigurnog/zaštićenog pristupa Internetu.

Cloud Call centar

Usluga Cloud Call Centar podrazumijeva softversko rješenje za realizaciju kontakt centra. Aplikacija Cloud Call Centar koju Sektor za informacione tehnologije planira implementirati u poslovanju JUAS, predstavlja web aplikaciju koja zamjenjuje tradicionalni pozivni centar na način da omogućava prijem više istovremenih dolaznih poziva na samo jedan pozivni broj, uz automatsko preusmjeranje/distribuciju poziva na više telefonskih brojeva/agenata. Na ovaj način

JUAS će na raspolaganje dobiti sve pogodnosti kontakt centra, ali bez kupovanja skupe infrastrukture i softvera. Ovakvim pristupom Call Centar osigurava veliku fleksibilnost obzirom na mogućnost osiguranja ove funkcije na svakom lokalitetu na kome je dostupan Internet.

Unapređenje Power BI izvještajnog sistema

Tokom planske 2024. godine, Sektor za informacione tehnologije planira unaprijediti niz postojećih izvještaja u naprednom Power BI izvještajnom sistemu, čime će se omogućiti jednostavni pregledi poslovanja prilagođeni specifičnom korisniku.

Microsoft Power BI predstavlja platformu za naprednu analitiku, obradu informacija i prikaz istih kroz niz dashboarda (prikaza) koji se jednostavno mogu prilagođavati specifičnim potrebama korisnika. Sam alat dostupan je u Cloud i desktop verziji sa mogućnošću povezivanja s nizom vanjskih sistema, tj. izvora podataka.

Upotrebom ovog softvera, kao dijela cjelovitog informacionog sistema, JUAS će unaprijediti svoj izvještajni sistem, pogotovo onaj dio koji je eksponiran ka top i middle managementu.

Unapređenje Chat platforme

Tokom planske 2024. godine, Sektor za informacione tehnologije planira unapređenje Chat platforme na način da će implementirati Chat bot koji će u značajnoj mjeri osigurati manju involviranost kolega farmaceuta obzirom da će isti osiguravati odgovore na niz upita koji se često javljaju od strane naših pacijenata/korisnika usluge. Chat bot predstavlja algoritam, odnosno programersku skriptu koja je projektovana da korisnicima pruža mogućnost online komunikacije i interakcije sa njim kako bi obavili određeni zadatak, bez ikakvog angažovanja ljudskog faktora. To praktično znači da korisnik može da realizuje svoje potrebe, bez učešća i aktivnosti ljudi koji bi inače morali da dežuraju 24/7, čime se vrši potpuna automatizacija cijelog procesa. Sektor za informacione tehnologije u toku planske 2024. godine planira implementirati chat bot-a koji će biti svojevrsna produžena ruka našeg Call centra, i koji će pacijentima/korisnicima usluga davati u početnoj fazi jednostavne informacije o dostupnosti artikala u našim poslovnicama, a u perspektivi će se njegove sposobnosti širiti i na niz drugih aktivnosti.

Elektronski potpis

Sektor za informacione tehnologije će u toku planske 2024. godine nastojati da osigura sve potrebne IT i tehnološke pretpostavke kako bi u svome poslovanju implementirala elektronski potpis. Ovaj sistem će se prvenstveno otpočeti koristiti pri potpisu velikog broja ugovora, dok će se u svojoj poodmakloj fazi koristiti na nivou svih rukovodećih funkcija i u internoj dokumentaciji.

Implementacija novog firewall-a

Tokom 2023. godine, Sektor za informacione tehnologije u svom data centre planira implementaciju novog naprednog firewall rješenja kojim će sigurnost informacionog sistema podići na znatno veću razinu u odnosu na rješenje koje je korišteno dugi niz godina i koje obzirom na sigurnosne prijetnje koje su danas prisutne nije adekvatno.

Provođenje postupaka nabavki i ugovaranja JUAS

Novom organizacionom strukturu JUAS, poslovi javnih nabavki su pripali Sektoru za informacione tehnologije. Sektor će vršiti sve aktivnosti koordinacije i provođenja postupaka nabavki za potrebe JUAS, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i podzakonskim aktima. U cilju poštivanja zakonskih propisa i adekvatnog korištenja sredstava JUAS, Služba će kontinuirano sarađivati sa ostalim Sektorima i Odjelima JUAS i nadležnim tijelima, te nastaviti pružati podršku pri zaključivanju svih vrsta ugovora.

Aktivnosti Sektora u dijelu javnih nabavki obavljati će se kroz sljedeće aktivnosti i radne zadatke:

- izrada Plana javnih nabavki za 2022. godinu i praćenje njegove realizacije,
- koordinacija rada komisija koje provode postupke javnih nabavki,
- izrada izvještaja vezanih uz javne nabave,
- poduzimanje odgovarajućih mjera i radnji radi implementacije zahtjeva sistema e-nabave,
- kontinuirano praćenje i proučavanje zakona i podzakonskih akata iz oblasti javnih nabavki,
- izrada tenderske dokumentacije, u saradnji s komisijom za javne nabavke,
- sudjelovanje u radu komisije koja provodi postupak javne nabave, te pružanje pravne podrške istoj.